PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini / Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir — Leto XIX. Št. 34 (5409) — TRST, sobota 9. februarja 1963

VOJAŠKI UDAR V IRAKU - GEN. KASEM UBIT

Letalstvo je včeraj zgodaj zjutraj bombardiralo poslopje, kjer je bila Kasemova rezidenca, ostala vojska pa je zasedla vse važne položaje - Polkovnik Salam Aref imenovan za predsednika republike - Kairo je priznal novi režim

BAGDAD, 8. — V prvih jutranjih urah je iraško letalstvo izvedlo državni udar. Okoli 5. ure zjutraj so letala brez napovedi bombardirala poslopje ministrstva za obrambo, kjer je tudi rezidenca generala Kasema in sedež uradov predsedstva vlade.

Istočasno so vojaški oddelki zasedli poslopje bagdadskega radia, ki je začel ob 7.30 oddajati sporočila prebivalstvu, da je diktator Abdel Kerim Kasem ...rl pod ruševinami ministrstva za obrambo». Nekoliko po... je glavni odbor zveze iraških študentov «v imenu študentov mučenikov, ki so padli v borbi proti diktaturi», sporočil, da se pridružuje uporniškemu gibanju.

...oj je bagdadski radio javil, ... bil polkovnik Abdel Salam ... imenovan za predsednika iraške republike. Brigadir Ahmed ... Badr je bil imenovan za ministrskega predsednika; Ali Taleb Sadi za ministrskega podpredsednika in za notranjega ministra, polkovnik Saleh Mahdi Omashi pa ministra za obrambo.

Radio je javil tudi razna imenovanja v vojski in sporočil, da je iraškim bankam zabranjeno ...ovati denar v tujino, iraški ...ljani pa ne smejo zapustiti ...le.

...oj je iraški radio govoril o ...nem poizkusu komunistov, ... sejali zmedo med ljudstvom. Radio svari ljudstvo pred ...nostjo komunističnih agentov, povezanih s sovražnikom ...va Kasemom». Radio je dodal, da so vsi poveljniki vojnih enot, policije in narodne garde dobili ukaz, naj «uničijo» vse, ki kalijo red in varnost. Pre...vo pozivajo, naj sodeluje ...tjo in naj «razkrinkuje zlo...

...svojem prvem uradnem sporočilu pravi revolucionarni odbor: ...ka je danes uničila režim so...nika ljudstva Abdela Kasema, t.j. režim, ki je razdvajal de...ki je ukinil ustavna jamstva, ...preganjal državljane, ki je ... v hrbet arabska osvobo...gibanja, ki je oviral napre...iraškega ljudstva. Našo revo... podpirajo vse ljudske mno... Ta revolucija ima dva smo...: uresničiti narodno enotnost, ...mogočiti ljudstvu, da sodeluje pri vladanju in da poskrbi za ...vitev zakona. Narodni svet ...stavlti vlado, ki naj se na... na ljudstvo in ki naj si ...nalogo, uresničiti prave smotre revolucije od julija 1958. Ta ... se bo obvezala, da bo spo... sklepe afriško-azijske konference v Bandungu. Podpirala bo osvobodilna gibanja arabskih ... in borbo vseh narodov proti imperializmu. Končno ta vlada ... vsem družbam, ki imajo ...sije, da bodo uživale vso ...do za izkoriščanje petroleja ...aku.

...ročilo pravi dalje, da bo re...cionarni svet spoštoval med...dne obveznosti Iraka in bo prispeval k okrepitvi mednarodnega miru. Obvezuje se voditi politiko nevtralnosti in nevključevanja v bloke.

Bagdadski radio je menjal ime in je prevzel ime «Glas 14. julija» (14. julija 1958 je bil izvršen državni udar proti hašemitski monarhiji in je bila ustanovljena iraška republika pod vodstvom generala Kasema).

Radio je javil, da se je gibanju pridružila tudi socialistična zveza delavcev. Ves dan je radio javljal podatke o vojaških garnizijah, ki so se pridružile gibanju. Zvečer je isti radio sporočil, da se je kurdska demokratična stranka pridružila uporniškemu gibanju. Nekoliko prej je revolucionarni odbor v svoji izjavi pozdravil «slavno revolucijo Kurdov» in jih pozval, naj se pridružijo uporniškemu gibanju.

Revolucijski svet je imenoval polkovnika Abdela Kerima Mustafo za poveljnika narodne garde. Upokojili so osemnajst višjih častnikov. Med njimi sta generalni vojaški guverner in načelnik glavnega štaba vojske general Salah El Abdi in polkovnik Abas Adel El Mahdaui, ki je bil predsednik ljudskega sodišča. Radio je pozval te častnike po imenu, naj se takoj javijo v najbližji vojašnici ali v najbližjem policijskem uradu, «da se zavarujejo pred jezo ljudstva». Radio je dodal, da bodo te častnike postavili pred sodišče.

Zvečer je bagdadski radio pozval civilne zdravnike, naj se nujno javijo v bolnišnici, da nudijo pomoč ranjencem. Dalje je radio sporočil, da je revolucionarni svet sklenil zapreti vse meje in letališča do novega ukaza.

Zdi se, da so se Kasemovi pristaši v poslopju ministrstva za obrambo še dolgo upirali. Bagdadski radio je namreč zvečer sporočil, da so bili oddelki padalcev prisiljeni napasti ob 15.30 ministrstvo za obrambo, «da izženejo več sto vojakov, ki so se še upirali». Radio je dodal, da so se ti vojaki vdali, ni pa omenil Kasema, o katerem so že zjutraj izjavili, da je umrl pod ruševinami. Baje se je do zadnjega upiralo še približno šeststo vojakov.

Popoldne je bagdadski radio javil, da so izpustili politične zapornike iz taborišča v Al Rašiju blizu Bagdada.

Zvečer je bagdadski radio javil, da je novi zunanji minister v iraški vladi Kaled Madjid. Radio je oddajal nocoj tudi brzojavko, ki jo je novi vladi poslal predstavnik kurdske stranke in s katero izreka vladi podporo. V brzojavki zahteva avtonomijo za Kurde v okviru iraške republike.

Kairska agencija Srednji vzhod je sporočila, da je predsednik Naser poslal novemu iraškemu predsedniku Arefu brzojavko, v kateri pravi, da se egiptovsko ljudstvo zelo veseli «nad zmago volje iraškega ljudstva na slavni poti revolucije», in da mu bo pomagalo «pri njegovem poslanstvu v službi njegove dežele in arabizma».

Ista agencija je nocoj sporočila, da je ZAR uradno priznala novi iraški režim. Sirija pa je popolnoma zaprla svoje meje z Libanonom. Opazovalci so mnenja, da je to posledica državnega udara v Iraku.

Novi iraški režim je priznala tudi kuvaitska vlada.

Iz Teherana poročajo, da so iranske čete v pripravljenosti na vseh dva tisoč kilometrih meje z Irakom.

Izraelski radio v Tel Avivu je nocoj trdil, da je general Kasem «živ in se pripravlja na napad». Dalje trdijo v Tel Avivu, da je tretjina iraške vojske ostala zvesta Kasemu, in da so v nekaterih krajih v teku boji.

V uradnih krogih v Ankari odklanjajo vsak komentar o dogodkih v Iraku.

Britanski zunanji minister lord Home, ki se je vrnil danes iz Bruslja v London, je izjavil, da ne more nič izjaviti o dogodkih v Bagdadu, ker niso še znani vzroki upora, in tudi ne imena ljudi, ki so vodili upor. Pripomnil pa je: «Vsaka revolucija na Srednjem vzhodu lahko kompromitira nestalno ravnotežje miru».

Jordanski radio pa je objavil sporočilo predsednika vlade, ki pravi med drugim, da «Jordanija ne bo indiferentna do kakršne koli zunanje intervencije, ki bi skušala izkoristiti iraške dogodke v korist neke druge države».

Predstavnik ameriškega državnega departmaja White je izjavil, da so dobili sporočilo, da je bil general Kasem ubit, da se posamezne skupine Kasemovih pristašev še upirajo in da nastaja zaradi tega dvom glede Kasemove smrti. Govorilo se je o šeststo žrtvah, toda po zadnjih podatkih, ki so jih dobili v Washingtonu, je zgubilo življenje baje okoli štirideset ljudi. V ameriških vladnih krogih izražajo nocoj mnenje, da ima upor notranje korenine in da ne gre za vplive od zunaj.

V ameriških krogih menijo, da bo voditelj upora polkovnik Abdel Karim Mustafa, ki je predstavnik stranke Baath, skušal vzpostaviti tesnejše odnose z ZAR. Tudi številni njegovi sodelavci so včlanjeni v stranki Baath (tajno socialistično gibanje, ki zagovarja politično enotnost arabskega sveta). To gibanje deluje tudi v Jordaniji in Libanonu.

Kasemov režim je trajal štiri leta, šest mesecev in 25 dni. General Kasem je namreč izvršil državni udar 14. julija 1958 in proglasil republiko. Oktobra 1959 je bil ranjen, ko je bil nanj izvršen atentat. Imel je 49 let.

Visoka jugoslovanska odlikovanja italijanskih partizanskih brigad

Med njimi je odlikovana tudi *Tržaška udarna brigada «Garibaldi»*, za katero bo odlikovanje prevzel njen bivši komandant E. Laurenti

Vsedržavni federalni svet odporniškega gibanja sporoča, da je predsednik jugoslovanske republike maršal Tito odlikoval z visokimi odlikovanji za hrabrost devet italijanskih partizanskih brigad, ki so se borile skupno z jugoslovansko narodnoosvobodilno vojsko. V imenu maršala Tita bo jugoslovanski veleposlanik Ivo Vejvoda razdelil 14. februarja ta odlikovanja. Pri svečanosti bodo prisotni predstavniki italijanskega odporniškega gibanja, s čimer bodo potrdili prijateljske vezi, ki jih vežejo z jugoslovanskim ljudstvom.

Vsedržavni svet odporniškega gibanja je na svečanost povabil tudi tovariša Eugenia Laurentija, ki je bil komandant *Tržaške udarne brigade «Garibaldi»* in ki bo za brigado prevzel omenjeno visoko odlikovanje. Tovariš Laurenti se je boril v istrskih partizanskih enotah od leta 1943 in je bil aprila 1944 namestnik komisarja bataljona *Tržaške brigade*, od junija komandant bataljona in od septembra dalje komandant brigade.

(O *Tržaški udarni brigadi «Garibaldi»* poročamo podrobneje na tretji strani.)

Pomoč brunejskim upornikom z južnega Bornea

DŽAKARTA, 8. — Indonezijska agencija «Antara» je sporočila, da je 10.000 vojščakov, ki pripadajo trem plemenom, sklenilo vkorakati na ozemlje Severnega Bornea in se boriti skupno z bruneiskimi uporniki proti Angležem. Agencija je dodala, da sestavlja teh 10.000 vojščakov samo prvo skupino vseh tistih, ki so sklenili pomagati bruneiskim upornikom.

Kakor je znano, je otok Borneo razdeljen na dva dela. Na severnem delu so tri ozemlja pod britanskim protektoratom, in sicer: Severni Borneo, sultanat Brunei, kjer je mnogo petroleja, in Sarawak. Južni del otoka pripada Indoneziji.

ZDA so obnovile podzemeljske jedrske poskuse

WASHINGTON, 9. — Ameriška komisija za atomsko energijo je nocoj sporočila, da so ZDA obnovile podzemeljske jedrske poizkuse. Sporočilo je naslednje: «Komisija za atomsko energijo je danes obnovila podzemeljske jedrske poizkuse v Nevadi. Šlo je za eksplozije srednje ali manjše jakosti.» Ni znano število eksplozij.

Lord Home

BRUSELJ, 7. — Britanski zunanji minister lord Home je prišel včeraj na obisk v Bruselj, kjer je govoril z zunanjim ministrom Spaakom o neuspehu pogajanj s šestimi. Danes je Home govoril v britanski trgovinski zbornici v Bruslju in je izjavil, da je sedaj važno, da ne pride do razcepa med zahodnoevropskimi državami, in da se ne sme razbiti «enotna fronta proti komunistični konspiraciji». V ta namen bodo izkoristili vse priložnosti v NATO, ZEZ in EFTA, da se «še bolj okrepi sodelovanje med Veliko Britanijo in zahodnoevropskimi državami».

Glede neuspeha bruseljskih pogajanj je izjavil, da gre za spor med dvema različnima koncepcijama: na eni strani je koncepcija Evrope kot «tretje sile» med ZDA in SZ, ki bi bila protekcionistična in «narcizistična», na drugi strani pa «svobodna Evropa», ustvarjena «iz demokratično zrelih držav, ki bi delovala na podlagi enakopravnosti ob sodelovanju z ZDA». Poudaril je, da sta Velika Britanija in Belgija že izbrali. Na koncu je dejal, da ne bi nobena evropska država hotela postati ameriški satelit, vendar pa si Velika Britanija ne bi mogla nikoli misliti NATO brez udeležbe ZDA pri vodstvu.

WASHINGTON, 8. — Ameriški državni podtajnik v ministrstvu za obrambo Gilpatrick bo poleti zapustil svojo sedanjo službo in se bo znova posvetil advokatskemu poklicu.

POSLANSKA ZBORNICA IMA DELO ŠE DO ČETRTKA

Sporočilo predsedstva vlade o atomski oborožitvi NATO

Poslanci odobrili zakon o obdavčenju vrednosti gradbenih zemljišč - Zakon o kinematografiji podaljšan do 30. junija 1964 - Milanska Scala bo gostovala v Moskvi in New Yorku?

...M, 8. — Delo parlamenta se bliža kraju: parlamentarne ko...je so danes zaključile svoje delo (sestale se bodo le v pri...skrajne nujnosti), poslanska zbornica bo odobrila do če...še preostale zakonske ukrepe (zakon o gradbenih zemlji...zdravniško in farmacevtsko zavarovanje kmetijskih mezd...delavcev, nove določbe o državljanstvu in revizijo senator...volilnih okrožij za Furlani...jsko krajino). Od četrtka ...bo parlament «brezposeln» ...kovanju odloka predsed...republike, s katerim ga bo ...stil. Pričakujejo, da bo Se...prejel ta odlok najkasneje ...nedeljek 18. t.m.

...spredju je ponovno zunanja ...ka, zlasti v zvezi z interpela...komunističnih poslancev, ki ...vedeti, kaj sta se Kennedy in ...točno dogovorila glede a...oborožitve NATO, in kak...sedaj položaj Italije s tem .... Današnje sporočilo pred...vlade pa javlja, v odgovor ...katere vesti opozicijskega ti...da «sporazum med ameriško ...ijansko vlado predvideva, ...brambi južnega področja at...ega zavezništva, zamenjavo ...raketnih oporišč 'Jupiter' s ...rnicami, oboroženimi z ra... 'Polaris', ki bodo operira... Sredozemlju, toda ne z itali... oporišč».

...sednik republike Segni je ...sprejel zunanjega ministra ...nija, ki je pred tem sprejel ...skega poslanika v Dublinu. ...je bila namreč zaprosila, ...z Anglijo, za vstop v evrop... skupno tržišče.).

...Montecitoriu se je predsed...demokristjanske skupine po... Zaccagnini razgovarjal s ...om PRI Realejem, namestni... tajnika PSI De Martinom in ...tičnim poslancem Corono. ...dnik vlade Fanfani pa je ...el ministra za industrijo Co...., zakladnega ministra Tre...ija in predsednika Blagajne ...voj Juga prof. Pescatoreja; ...zi z bližnjo volilno propagan... po radiu in televiziji pa je ... tajnika PLI Malagodija, ...a PDIUM Covellija, predsednika parlamentarne skupine MSI Robertija in tajnika KPI Togliattija. Na vprašanja novinarjev sta Malagodi in Togliatti potrdila, da so si izmenjali misli, kako izkoristiti radio in televizijo med bližnjo predvolilno kampanjo.

V razgovoru z novinarji je Togliatti dejal, da bo volilni program KPI odobril centralni odbor stranke, ki bo zasedal 20. t.m.; poročilo o tem programu bo podal Amendola. Na vprašanje, kakšne bodo glavne poteze tega programa, je Togliatti dejal, da bo odražal zaključke X. kongresa stranke.

V poslanski zbornici so danes začeli razpravo o zakonskem osnutku, ki predvideva obdavčenje naraščajoče vrednosti gradbenih zemljišč; osnutek je poslanska zbornica sicer že odobrila, toda v senatu so sprejeli nekatere spremembe, sedaj pa jih mora potrditi še poslanska zbornica. Socialisti so napovedali, da se bodo vzdržali glasovanja in da se bodo še nadalje borili za to, da se uveljavi obdavčenje gradbenih zemljišč, ne pa le njihove naraščajoče vrednosti. Po zaključku splošne razprave bo na enem prihodnjih zasedanj spregovoril minister za javna dela, nakar bodo odobrili osnutek s tajnim glasovanjem.

V senatu pa so odobrili podaljšanje veljavnosti obstoječega zakona o filmski industriji do 30. junija 1964, ker je novi zakon, ki ga je vlada predložila že aprila lani, naletel na precejšnje nasprotovanje in na več sto popravkov in je bilo treba zaradi tega odpora že takrat podaljšati stari zakon do 30. junija letos.

Po zaključku splošne razprave je spregovoril minister za turizem in prireditve Folchi, ki je dejal med drugim, da ni vlada kriva, če je treba ponovno podaljšati veljavnost starega zakona in da odgovornost za to pada na parlament, ki ni hotel sprejeti novega zakona v obliki, kot ga je predložila vlada. Minister je nato podal nekaj podatkov, iz katerih je razvidno, da je obiskovanje filmskih predstav v Italiji neprimerno več, je kot v drugih državah, vštevši tudi ZDA, kjer se je občutno znižalo število obiskovalcev in s tem seveda tudi inkaso, medtem ko se je v Italiji inkaso filmskih predstav zvišal za 7 odst., število obiskovalcev pa le za 0,57 odst.

Ko se je zadržal na vprašanju filmske cenzure, je Folchi zatrjeval, da je pri tem popolnoma izginila vsakršna politična diskriminacija, ker da vlada ni vplivala na sodbo cenzurnih komisij. Ostaja pa vprašanje definicije pojma o obči nravnosti (buon costume) ali javni morali, ker novi zakon o filmski cenzuri ne omejuje tega pojma na pomen, ki ga ima v kazenskem zakoniku. Definicijo o tem pojmu pa da nam bo dalo ustavno sodišče, ki mora povedati, kakšne vrednote ščiti 21. člen ustave. Kar zadeva zaplembo filma «Viridiana» pod obtožbo, da sramoti vero, je Folchi dejal, da ni moč izreči nobene sodbe glede tega posega sodne oblasti, in pripomnil, da če je res, da je «del javnega mnenja» negativno reagiral na te ukrepe komisij in sodne oblasti, da pa je prav tako res, da je «neki drugi del javnega mnenja» negativno ocenil določene filme v prometu in da je tudi on prisostvoval filmskim predstavam, ki so «vznemirile mojo vest kot državljana in katoličana».

Na koncu je minister izrazil željo, da bi se nadaljevale turneje italijanskih gledališkh ansamblov v tujini, ki naj bi jih kronalo gostovanje milanske Scale v Moskvi in New Yorku.

Senat je nato odobril zakon o kinematografiji v istem besedilu, kot ga je dostavila poslanska zbornica.

160 angleških poslovnih ljudi v Moskvi

MOSKVA, 8. — Skupina okoli 160 angleških poslovnih ljudi, ki jih vodi lastnik številnih britanskih časopisov Roy Thomson, je prispela nocoj v Moskvo s prvim sovjetskim letalom «TU-174», ki se je uporabilo na progi London-Moskva. Obisk je organiziral R. Thomson ob prvi obletnici izida dodatka v barvah k njegovemu časopisu «Sunday Times». Verjetno se bo skupina sestala tudi s Hruščovom. Thomson je izjavil, da so v Moskvi njegovo skupino sprejeli zelo prisrčno, ter je izrekel upanje, da bo to potovanje prispevalo k izboljšanju odnosov med Vzhodom in Zahodom, zlasti kar se tiče trgovine.

Podmorski potres v Grčiji

ATENE, 8. — Davi je južni del obale v Korintskem zalivu prizadejal podmorski potres. Štiri osebe so zgubile življenje, mnogo hiš pa je bilo uničenih in več drugih poškodovanih.

Segni sprejel gen. Lemnitzerja

RIM, 8. — Predsednik republike Segni je sprejel danes vrhovnega poveljnika NATO za Evropo generala Lemnitzerja. Še prej so ga sprejeli predsednik vlade Fanfani, zunanji minister Piccioni in minister za obrambo Andreotti.

WASHINGTON, 9. — Ameriška vlada je danes javila, da je prekinila dobavljanje gospodarske pomoči Cejlonu. Predstavnik vlade je izjavil, da so to sklenili, ker je ameriška vlada mnenja, da se ukrepi cejlonske vlade za odškodnino razlaščenim ameriškim petrolejskim družbam nezadostni.

MOGOČNA STAVKA SOLIDARNOSTI S KOVINARJI

Odgovor industrijskih delavcev vse Italije na obtožbe gospodarske desnice

Sindikalna zborovanja v Rimu, Milanu in Brescii
Spopadi policije z delavci v Brescii in Siracusi

RIM, 8. — Danes od 14. do 18. ure je bila v vsej Italiji splošna stavka delavcev v industriji, ki so jo razglasile sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL iz solidarnosti s kovinarji v privatnih podjetjih.

V nekaterih pokrajinah je bila stavka prej ali pozneje kakor na pr. v Turinu, kjer so razglasili 24-urno stavko. Stavke so bile oproščene kategorije delavcev v plinarnah, pri vodovodih, električnih centralah, prevozništvu, radiu itd.

V številnih pokrajinah so imele med stavko sindikalne organizacije kovinarjev javna zborovanja. Tri sindikalne konfederacije pa so organizirale vsaka svoje zborovanje v treh različnih mestih: v Rimu CGIL, v Milanu CISL, v Brescii pa UIL.

Na zborovanju CGIL v Rimu je govoril glavni tajnik Novella, ki je poudaril, da enotna stavka delavcev v industriji, ki so jo razglasile vse tri sindikalne organizacije, izraža skupno s solidarnostjo vseh delavcev s kovinarji tudi zavest o velikem pomenu borbe, ki jo vodijo. Poudaril je, da bijejo kovinarji bitko, ki je bitka vseh delavcev, ker zahteve, ki so jih kovinarji postavili, so sedaj skupne vsem kategorijam industrije in drugih sektorjev. Pomen borbe potrjuje tudi dejstvo, da s formalnega stališča teče sedanji spor med kategorijami kovinarjev in celotno Confindustrio. Novella je poudaril, da Confindustria daje pristransko in zainteresirano razlago sedanje stavke, in je poudaril, da je spor tipično sindikalen, ker ima za podlago mezdna vprašanja ter vprašanja sindikalne demokracije, ki so skupna vsem kategorijam delavcev.

V Milanu sta na velikem zborovanju govorila glavni tajnik CISL Storti in tajnik FIM-CISL Luigi Macario. Storti je izjavil, da je pomen borbe kovinarjev, in predvsem solidarnosti drugih delavcev z njimi v dejstvu, da so vse delavske kategorije razumele, da gre razen za zakonito borbo kovinarjev za pogodbo, ki naj izboljša delovne pogoje, tudi za dve veliki bistveni vprašanji: za novo pogodbeno politiko, in za priznanje sindikata kot edinega pogajalca na vseh ravneh glede delovnega razmerja.

Storti je tudi poudaril, da se bodo delavci še dalje borili z vso odločnostjo, čeprav bodo vedno pripravljeni pogajati se, če bo šlo za resna in konkretna pogajanja in ne za spletke za ošibitev delavske fronte. «Spričo znatnega gospodarskega razvoja naše dežele, spričo toliko opevanega zvišanja narodnega dohodka», je zaključil Storti, «delavci, ki so k vsemu temu prispevali, zahtevajo svoj upravičeni delež in odločno zavračajo obtožbo, da so s svojo akcijo odgovorni za naraščanje draginje».

V Brescii pa je na zborovanju govoril glavni tajnik UIL Bruno Corti, ki je poudaril neutemeljenost obtožb gospodarske desnice proti sindikatom, češ da so odgovorni za naraščanje draginje. «Mi poudarjamo prav nasprotno,» je dodal govornik. «Številke nas učijo, da je prišlo do rahlega zvišanja cen pri industrijskih proizvodih, medtem ko je prišlo do ogromnega zvišanja cen za kmetijske proizvode in predvsem na sektorju distribucije in služnosti. Cut odgovornosti, ki so ga do sedaj pokazali delavci, je nadaljeval govornik, se ne sme jemat kot dokaz šibkosti. Zavedamo se upravičenosti razlogov, ki so napotili kovinarje, da skupno s pravičnimi mezdami zahtevajo najširšo državljansko pravico sindikata v podjetjih in večjo moč za pogajanja. Odpor Confindustrie, ki se je zabarikadirala na položajih, ki so jih že zdavnaj premagala državna podjetja, kaže po našem mnenju bolj politične nagibe kakor pa gospodarske. Ne bomo dovolili, da bi delodajalci uvedli v dialektiko sindikalnih odnosov politično špekulacijo, ki smo se je v naši borbi stalno izogibali».

Po končanem zborovanju so delavci odšli v sprevodu pred sedež industrijcev. Policija jih je skušala zadržati, in pri tem je prišlo do spopadov, pri čemer je bilo nekaj potolčenih na obeh straneh. Policija je uporabljala tudi solzilne pline proti delavcem. Pridržali so okoli deset delavcev.

V Turinu so sindikalne organizacije sporočile, da je bila stavka danes skoraj povsod popolna tudi v tistih kovinarskih podjetjih, ki so že podpisala sporazume s sindikati. V Milanu pa se je začela 24-urna stavka kovinarjev v okviru programa, ki so ga določile sindikalne organizacije za posamezne pokrajine. V prvih popoldanskih urah pa se je začela splošna solidarnostna stavka industrijskih delavcev.

V Firencah je na solidarnostnem zborovanju govoril tudi župan La Pira, ki je poudaril sindikalno enotnost, ki se je še bolj okrepila med sedanjo borbo kovinarjev.

Do spopadov med stavkajočimi delavci in policaji je prišlo v Siracusi, kjer stavkajo delavci podjetja «Sincat» in «Celene» že en teden. Delavci so danes manifestirali v Siracusi, da opozorijo pristojne oblasti na svoje probleme. Posedli so se po glavnem trgu in blokirali promet. Skupine karabinjerjev in policajev so jih skušale razgnati. Prišlo je do spopadov tudi z drugimi delavci, ki so se medtem zbrali v bližnjih ulicah. Policaji so uporabljali pene... dreke in solzilne bombe. Več delavcev je bilo potolčenih, in tudi nekateri policaji. Pridržali so trinajst demonstrantov. Minister za delo pa je medtem sklical za 14. februarja sestanek obeh strani, da bi skušal rešiti spor.

Kar se tiče stavkovnega gibanja zdravnikov, je predsednik federacije zdravniških zbornic na tiskovni konferenci izjavil, da bodo počakali s stavko do prihodnjega tedna, ker je senat odobril načrt zakona o pristojbinah zdravnikov, v pričakovanju, da bo to storila tudi poslanska zbornica.

Vsedržavni sindikat zdravnikov pa je sporočil, da bodo zdravniki včlanjeni v zdravniških zbornicah v Rimu, Milanu, Florenci, Salernu, Bariju in Lecceju stavkali 9., 10. in 11. t.m., kakor je bilo določeno, ker jih ukrepi vlade ne zadovoljujejo.

DANES

Kaj se pravzaprav dogaja v Iraku, še vedno ni moč točno in objektivno ugotoviti, ker je vojaški revolucionarni svet, ki je prevzel oblast včeraj zjutraj, prekinil vse zveze z zunanjim svetom, tako da je edini vir vesti zgolj bagdadski radio. Na podlagi njegovih poročil je trenutno stanje v državi sledeče: Po bombardiranju palače obrambnega ministrstva je po prvih poročilih izgubil življenje predsednik Kasem, toda pozno popoldne je radio sporočil, da so morali revolucionarji izgnati več sto vojakov, ki so se v palači še upirali in se nato vdali. Revolucijski svet je imenoval polkovnika Abdela Kerima Mustafo za poveljnika narodne garde, za predsednika republike polkovnika Abdela Salama Arefa, za predsednika vlade brigadirja Ahmeda Hasana Badra, za podpredsednika vlade in notranjega ministra Ali Taleba Es Sadija, za obrambnega ministra pa polkovnika Saleha Mahdija Omašija. Nekaj pred polnočjo je egiptovska uradna tiskovna agencija sporočila, da je vlada Združene arabske republike uradno priznala novo iraško vlado.

Omenjeni novi poveljnik narodne garde je po mnenju ameriških krogov voditelj upora in predstavnik stranke Baath, ki je tajno socialistično gibanje, ki zagovarja politično enotnost arabskega sveta in ki deluje tudi v Jordaniji in Libanonu. Tudi Abdel Karimovi sodelavci so člani te stranke. Po vesteh bagdadskega radia pa se je uporniškemu gibanju priključila tudi kurdska demokratična stranka ter socialistična zveza delavcev. Poleg bagdadskega radia je ves včerajšnji dan o državnem udaru v Iraku poročal kairski radio, vmes pa oddajal tudi vojaške koračnice. V sosednih državah Iraka, v Iranu, Turčiji in Jordaniji niso hoteli komentirati državnega udara, le jordanski radio je poudaril, da «Jordanija ne bo indiferentna do kakršne koli zunanje intervencije, ki bi skušala izkoristiti iraške dogodke v korist neke druge države». Britanski minister prav tako ni hotel ničesar izjaviti, razen pripombe: «Vsaka revolucija na Srednjem vzhodu lahko kompromitira nestalno ravnotežje miru.» V ameriških vladnih krogih so izrazili sinoči mnenje, da ima upor notranje korenine in da ne gre za vpliv od zunaj.

Revolucionarni svet pa je še zjutraj sporočil, da se bo nova vlada naslanjala na ljudstvo in da bo uresničila prave smotre revolucije, ki je bila v mesecu juliju 1958; da bo spoštovala sklepe afriško-azijske konference v Bandungu; da bo podpirala osvobodilna gibanja arabskih držav in borbo vseh narodov proti imperializmu; da bo vodila politiko nevtralnosti in da se ne bo vključila v noben svetovni blok; vsem družbam, ki imajo koncesije v Iraku, pa je obljubljeno svobodno izkoriščanje petroleja.

In še zadnja vest: Predsednik Naser je poslal novemu iraškemu predsedniku brzojavko, v kateri pravi, da se egiptovsko ljudstvo veseli «nad zmago volje iraškega ljudstva na slavni poti revolucije», in da «mu bo pomagalo pri njegovem poslanstvu v službi njegove dežele in arabizma». Izraelski radio pa je trdil, da je general Kasem še živ in da se pripravlja na napad, ker da mu je tretjina iraške vojske ostala zvesta, ter da so v nekaterih krajih v teku boji.

Od ostalih dogodkov na svetu pa je najvažnejša novica, ki je prišla iz Washingtona: da so namreč v ZDA obnovili podzemeljske jedrske poskuse.

KONFERENCA O ZNANOSTI IN TEHNIKI V ŽENEVI

Potrebno je poskrbeti za splošno izobraževanje

ŽENEVA, 8. — Številni znanstveniki, ki sodelujejo na konferenci za uporabljanje znanosti in tehnike v prid nezadostno razvitim deželam, so danes izjavili, da ni moč določiti nobenega programa za gospodarski in socialni razvoj, če se ne upoštevata število in kakovost znanstvenega in tehničnega osebja, ki je v ta namen potrebno. Vprašanje se ne postavlja samo za nezadostno razvita področja, temveč tudi za razvite dežele, kjer je povpraševanje po strokovnem osebju vedno večje. Zato je potrebno povsod mobilizirati vzgojitelje, znanstvenike in psihologe, da se reši ta zapleteni problem. Vlade morajo s svoje strani razumeti, da investicije za šolanje niso noben luksus, temveč so zelo donosne in so glavni pogoj za blaginjo.

Med današnjo debato so govorniki poudarjali, da ni dovolj odpraviti analfabetizem. Potrebno je predvsem skrbeti za splošno izobrazbo. Dežela s šibko proizvodnjo, z nizko zdravstveno ravnijo in arhaičnimi socialnimi strukturami se ne bo mogla nikoli spremeniti v moderno družbo brez aktivne udeležbe vsega ljudstva; to pa se doseže samo s splošnim izobraževanjem ljudstva. O tem vprašanju je 35 držav predložilo 97 referatov.

Danes so na konferenci govorili tudi o organizaciji in načrtovanju v zvezi z gospodarskim razvojem. Govorniki so poudarili, da sam spontan razvoj ne more zagotoviti socialnega in gospodarskega napredka nezadostno razvitih področij. Njihov človeški in naravni viri se morajo mobilizirati in smotrno uporabljati, če se hoče to doseči.

Predstavnik Vatikana je govoril proti «naglim spremembam, ki bi lahko imele škodljive posledice na moralne vrednote in na človeške odnose». Vsi govorniki so se strinjali o nujnosti večjega gospodarskega načrtovanja, niso se pa mogli sporazumeti glede njegovega izvajanja. Prav tako je prišlo do nesoglasij glede prednosti, ki naj se da investicijam. Nekateri predlagajo industrializacijo, ne strinjajo pa se glede njene specializacije: proizvajanje potrošnega blaga ali težka industrija? Drugi gospodarstveniki so predlagali, naj bi začeli z načrti za razvoj na kmetijskem sektorju.

Kljub nebotičnikom vtis mrtvega mesta

Mesto Oran v Alžiriji je bilo center OAS za vso Alžirijo. Tu se je tudi do svoje aretacije skrival general Salan. Kako pa je sedaj v Oranu?

Oran so poprej imenovali «mesto stoterih nebotičnikov»; oranski župan g. Benabdallah pa pravi, da je Oran «mesto, ki nima problemov in težav». Ta ironični atribut se namreč nanaša na to, da v nacionalnem tisku o Oranu in njegovih težavah sploh ne pišejo, ali pa zelo malo.

Mesto se razteza v obliki pahljače; koren ji je pristanišče, na zahodni strani jo zapira hribovje Santa Cruz z istoimensko baziliko in špansko trdnjavo nad njo, proti vzhodu pa se pahljača neovirano odpira proti polotoku, ki ima za svojo najsevernejšo točko mesto Arzew.

Če prideš v Oran podnevi, ti pade v oči predvsem izredno veliko novih stavb in palač, takih, ki so jih dogradili pred letom ali dvema, ali pa takih, ki so jih «dogodki» (s tem izrazom tu na splošno označujejo teror OAS, prehod v neodvisnost in poznejšo krizo) zatekli tik pred neodvisnostjo. V primerjavi z Alžirom takoj opaziš, da je neprimerno več trgovin zaprtih, da so lokali bolj prazni in da je življenje manj razgibano.

Pravi kontrast občutiš šele, ko se zmrači. Sedemnajst ali osemnajstnadstropni nebotičniki, v katerih je razsvetljenih osem ali devet oken, napravijo na človeka tesnoben vtis mrtvega mesta; bolj pogosto kot v Alžiru naletiš na zgradbo, od katere so ostale samo stene, kajti vse ostalo je uničil plastik; velike kavarne so domala prazne, veliko pa jih je sploh zaprtih; po osmi uri zvečer se ulice skoraj popolnoma izpraznijo. Skratka, dobiš občutek, kakor da bi se val burno pognal kvišku, potem pa nenadoma obstal in okamenel...

Pred «dogodki» je štelo mesto 260.000 Evropejcev in 80.000 Alžircev. Eksodus Evropejcev je to razmerje obrnilo na glavo. Danes šteje Oran okrog 260.000 Alžircev in 40.000 Evropejcev. Na prvi pogled je izmenjana le nacionalna struktura, medtem ko je ostalo število približno enako. Bežen pogled v številke, ki odkrivajo občinske dohodke pred in po «dogodkih», opozarja na izredno globok socialni in ekonomski pretres, ki ga je mesto doživelo čez noč. Mesto, prilagojeno za relativno visoko kupno moč 260.000 meščanov, se je čez noč znašlo preplavljeno s prebivalstvom, katerega kupna moč je v zelo visokem procentu pod življenjskim minimumom, njegova ustvarjalna sposobnost pa temu ustrezna.

«Čeprav o nas ne pišejo veliko in radi, kakor da bi bili brez težav, pa se v resnici utapljamo v njih. Pred enim letom, če bomo imeli povsod srečo, ne bomo mogli normalizirati položaja v mestu...». Oranski župan si torej ne dela utvar in ne počiva na lovorikah; ob pol štirih popoldne sem ga našel v njegovi pisarni v na pol plastikiranem županstvu in takoj je bil pripravljen za prijazen razgovor.

— Koliko je brezposelnih? Navedem lahko samo približno število, kajti le-ta se vsak dan menja. Na kakih 50.000 aktivnih prebivalcev jih je vsaj 15.000 brezposelnih. Če odpremo delovišče za recimo tisoč delavcev, pride v mesto že naslednji teden tri do štiri tisoč ljudi z dežele. Stvari so pri nas tako komplicirane, ker z dežele in manjših mest vse dere v Oran; razen tega so imeli še nesrečno roko, da so demobilizacijo izvedli v Oranu namesto v domačih občinah, tako da so demobiliziranci ostali v mestu. Tretja težava pa je v nekontroliranem pritoku Maročanov. Maroku smo iz srca hvaležni za vso pomoč, toda problem delovne sile bi bilo treba urediti kot v drugih državah: brez delovne pogodbe ne bi smel noben tuj delavec priti v mesto...

Težav je seveda še morje; okrog sedem tisoč stanovanj je ilegalno zasedenih, stanovalci ne plačujejo ne stanarine, ne elektrike, ne plina... Vse to se seveda odraža na občinskem proračunu, iz katerega gre vsak mesec sedem milijonov samo za podpore brezposelnim, itd. itd.

— In alžirizacija uprave?

— Pravzaprav so jo izvedli Evropejci sami, ko so vsi odšli. Na županstvu jih je od 1200 ostalo nekaj več kot sto. To so večinoma načelniki oddelkov in višji uradniki, ki so bili ves čas samo uradniki in se niso vmešavali v homatije. Kadri so pri nas sploh problem. Če bi hotel sedaj alžirizirati vodilna mesta, bi to pomenilo, da hočem sabotirati funkcionarje administracije. Spomnil sem se na prefekta iz Saide, ko je vzdihnil: «Kolonialna uprava je pustila Alžirce na vseh nivojih civilne administracije samo do lestvice podoficirja; s tem je treba računati...».

Eden izmed francoskih uradnikov, že starejši gospod, se je zapletel v razgovor z menoj. Pripovedoval je, kakšno je bilo mesto pred «dogodki», kako je bil Oran resen tekmec Alžiru in kako so koloni obogateli s svojim delom in sposobnostjo. Predvsem me je presenetilo to, da je v prisotnosti svojih alžirskih predpostavljenih govoril popolnoma sproščeno o delikatnih zadevah, o katerih se francoska in alžirska stališča popolnoma razhajajo, bodisi z moralnega, bodisi s političnega vidika. Prav tako me je prijetno presenetilo to, da v vseh stikih, ki sem jih imel z alžirskimi funkcionarji, nisem imel občutka, da goje kakršno koli sovraštvo do včerajšnjih gospodarjev.

«Veste, stvari so se začele počasi urejati», je dejal moj francoski sobesednik. «Morda celo bolje, kot smo smeli pričakovati. Treba je napraviti križ čez preteklost in začeti znova. Na mene so streljali eni in drugi, oasovci in Alžirci, pa sem ostal živ. Kaj sem hotel? Odpotovati? Oran mi je pri srcu, kajti konec koncev je to moje mesto...».

Seveda ena lastovka še ne prinese pomladi.

V Waitangiju na Novi Zelandiji izražajo poglavarji maorskih rodov angleški kraljici Elizabeti in princu Filipu dobrodošlici

TISKOVNA KONFERENCA DRAGA KUNCA

Vlada ZDA obžalovala incident v Chicagu

Britanski film «Počitnice» na žaljiv način in netočno prikazuje razmere v Jugoslaviji

BEOGRAD, 8. — Zastopnik državnega tajništva za zunanje zadeve Drago Kunc je na današnji tiskovni konferenci obžaloval prekinitev trojnih razgovorov o prenehanju jedrskih poizkusov in izrazil upanje, da bodo na bodočih razgovorih o razorožitvi v Ženevi zainteresirane sile pokazale več realizma in spregledale neobhodnost konstruktivnih kompromisov. Po mišljenju Kunca je pričakovati, da bodo nevezane države, članice odbora za razorožitev, aktivno delovale v tej smeri, da bi se končno rešilo vprašanje, ki najneposredneje zadeva življenjske interese celotnega človeštva. Preostale razlike v stališčih, je poudaril Kunc, ne bi smele biti ovira za sporazum. Sedaj je na delegatih v Ženevi velika odgovornost, da v trenutku, ko se v pogajanjih doseže pomemben napredek, ne pokvarijo ozračja in ne spravijo v nevarnost še tistega, kar je bilo do sedaj doseženo.

V zvezi z napadi na jugoslovansko veleposlaništvo v Bruslju in jugoslovanski generalni konzulat v Chicagu, je Kunc dejal, da sta tako belgijska vlada kot ameriška vlada izrazili obžalovanje zaradi teh incidentov in obljubili, da bosta ustrezno ukrepali, da se krivci kaznujejo in da se v bodoče to več ne ponovi. Jugoslovanska vlada pričakuje, da bosta belgijska in ameriška vlada, ki sta bili večkrat opozorjeni na zločinsko delovanje posameznih emigrantskih kvizlinških organizacij, v interesu odnosov in sodelovanja z Jugoslavijo za vedno onemogočili protijugoslovanske napade in provokacije.

Jugoslovanska vlada je uradno obvestila britansko vlado, da predvajanje filma «Počitnice», v katerem se na žaljiv način netočno prikazujejo razmere v Jugoslaviji, neposredno škodujejo britansko-jugoslovanskim odnosom in da pričakuje, da bo britanska vlada čimprej sprejela ustrezne korake.

Končno je Kunc obvestil novinarje, da bo od 15. do 20. februarja kot gost državnega tajništva za zunanje zadeve obiskal Jugoslavijo generalni tajnik zunanjega ministrstva Indije R. K. Nehru, ki bo z jugoslovanskimi državniki med drugim izmenjal mišljenje o važnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi.

Dr. Marjan Brecelj odpotoval v Jemen

BEOGRAD, 8. — Danes je odpotovala z letalom v jemensko arabsko republiko vladna jugoslovanska delegacija pod vodstvom člana zveznega izvršnega sveta dr. Marjana Breclja. Delegacija se bo v Jemenu razgovarjala o možnosti gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Jemenom in z najvišjimi jemenskimi voditelji in izmenjala mišljenje o splošnih političnih in gospodarskih vprašanjih, ki zanimajo nevezane države.

Izreden uspeh Milve v Sanremu

SANREMO, 8. — Za jutrišnji finale je bilo na današnjem večeru odbranih sledečih pet pesmi: «Ricorda» (Milva, Tajoli), «Uno per tutte» (Pericoli, Renis), «Non costa niente» (De Angelis, Dorelli), «Amor, mon amour, my love» «Villa, Foligati) in «Giovane giovane» (Mazzetti, Donaggio).

Dve pesmi bodo peli v finalu: Milva, Claudio Villa, Pericoli, Foligatti (začetnica), medtem ko v finale niso prišli: začetnik Sangiusto, Flo Sandon's, Sentieri, Abbate in «Radar».

Ozračje je začelo danes postajati vroče v Sanremu, ko je Claudio Villa zagrozil, da ne bo pel svoje pesmi, če ne bo smel na oder tudi kvartet «Due più due». Potem pa je prišlo do kompromisa: kvartet bo Villo spremljal, vendar bo ostal za odrom.

V Sanremu od davi dežuje, zrak pa je vlažen že od včeraj. Luciano Tajoli ima influenco in je moral ostati v postelji. Pesem «Ricorda» je najprej zapela Milva ter doživela silen aplavz, nato pa so vsi, ki so festivalu sledili, slišali Tajolijev glas po plošči.

NEVARNOST POPLAV V JUGOSLAVIJI

Na Moravi minirajo in bombardirajo led

Znatni predeli so že poplavljeni

BEOGRAD, 8. — Na vseh ogroženih področjih Srbije so sprejeti ukrepi za obrambo od poplav. Položaj je zaskrbljujoč zaradi slabega odtoka Donave in Velike Morave, ker so zmrznjene reke in lahko pride do katastrofalnih poplav. Trenutno je najbolj kritično stanje na Veliki Moravi pri Markovcu, kjer je vojno letalstvo danes zjutraj bombardiralo tri metre debele plasti ledu.

Toda kljub temu voda le počasi odteka, tako da je nevarnost, da bo voda prebila pot Markovo-Svilajnac. Danes zjutraj so enote jugoslovanske ljudske armade pričele z miniranjem ledu na Veliki Moravi med izlivom v Donavo in Ljubičem in Mostom. Po vesteh iz Kragujevca je Velika Morava poplavila okrog 6.000 ha zemlje in popolnoma odsekala vas Mijatovec, iz katere vojaki evakuirajo prebivalstvo s čolni.

Tolažilna je vest, da so Južna Morava in njeni pritoki začeli upadati, kar je omogočilo vzpostavitev železniškega in cestnega prometa na progi Niš-Skoplje. Položaj se je začel popravljati tudi v Makedoniji, ker se reke vračajo v svoja korita.

Na Donavi je najbolj kritično stanje pri Golubovcu, kjer je prav tako prišlo do kopičenja ledu. Donava je zamrznjena v celem toku skozi Jugoslavijo v dolžini 450 km. Zamrznjene so tudi Tisa, Drava, Sava in Mura.

Ugodne napovedi

NEW YORK, 8. — Po predvidevanju neke vladne komisije, ki se opira na podatke statističnega urada ministrstva za delo, bodo ZDA v letu 2000 predstavljale državo s 350 milijoni prebivalcev ter izredno visoko življenjsko ravnjo.

Na osnovi istih podatkov bo povprečna ameriška družina za svoje stroške imela na razpolago dvakrat večjo količino denarja kot danes, ostajalo pa ji bo tudi mnogo več časa. Narodni kosmati dohodek, se pravi vrednost vsega blaga in uslug, se bo dvignila, če računamo z letnim porastom 3,5 odstotka, na 2 milijardi dolarjev.

Število prebivalstva je bilo izračunano na osnovi letnega dviga rojstev, neznatnega zmanjšanja smrtnosti ter povečanja priseljencev.

Delovna sila bo štela 142 milijonov ljudi, se pravi dvakrat več kot je znašala v zadnjih petih letih. Okrog 60 odst. delavcev bo pripadala moškemu spolu in to med 20 in 55 leti.

Delovni teden, ki je še pred 100 leti znašal nad 70, danes pa nekaj manj od 40 ur tedensko, bi moral v desetih letih, na osnovi dve in pol urnega zmanjšanja tedensko za vsakih deset let, zdrkniti leta 2000 na 30 ur. Obenem s takšnim znižanjem delovnega časa, pa se bodo plače dvignile, na osnovi česar se bo povprečni letni družinski dohodek leta 2000 dvignil na 14.700, osebni pa na 4.100 dolarjev.

Zakladi na dnu jezera Toeplitz?

DUNAJ, 8. — Na dnu jezera Toeplitz (na meji med Štajersko in Salzburško) se, kot izjavlja H. Riegel, član «skupine za proučevanje» omenjenega jezera, mora nahajati najmanj kakih dvajset zabojev z dragocenostmi. Te zaboje naj bi bili v jezero odvrgli nemški vojaki v zadnjih dneh druge svetovne vojne. Poleg okrog 1080 kg zlata v palicah se v njih nedvomno nahaja tudi tajni ključ mnogih šifriranih bančnih računov v višini nekaj desetin milijonov funtov šterlingov.

Kot je znano, so v istem jezeru pred leti našli več svežnjev ponarejenih funtov in ustrezne klišeje, ki jih je bila izdelala tajna Hitlerjeva policija.

«Skupina za proučevanje jezera Toeplitz» prejema navodila od nekega Nemca, ki se je naselil v Limi (Perù), Friderika Schwenda, ki se je med drugo svetovno vojno ukvarjal prav s ponarejevanjem angleških funtov in ameriških dolarjev.

Čuden protest

PRATO, 8. — Prebivalci kraja Le Lastre blizu Prata, kjer živi okrog 60 oseb, so v znak protesta zaradi neizpolnitve obljub občinske uprave, ki v šestnajstih letih še ni izgradila potrebnega vodovoda in električne napeljave, izgradili na obeh pristopih v vas dva okrog meter in pol visoka zida z dvema vhodoma in se tako ogradili od ostalega sveta.

Oba zida, ki so ju bili postavili s pomočjo cementnih blokov, pripeljanih iz bližnje okolice, so sezidali enega na severni, drugega pa na južni strani naselja. Na njih so izvesili napis: «Mi, ki smo dali vse, nismo prejeli ničesar».

Na mesto so prišli karabinjerji in agenti javne varnosti, ki so oba zida podrli. Prebivalstvo je temu mirno prisostvovalo. Vtem pa je občinska uprava ponovno zagotovila, da bo v najkrajšem času poskrbela tako za luč kot vodo.

Dvakrat je umrl

NEAPELJ, 8. — Neki moški, ki so ga umirajočega pripeljali v bolnico kraja Nuoro Loreto, je v dveh urah dvakrat umrl.

Nameščenec nekega pomorskega spedicijskega podjetja, Salvatore Bisesti, star 50 let, se je vtem, ko je delal v pisarni podjetja «Fariello e Luise» v neapeljskem pristanišču, dvakrat počutil zelo slabo. Prepeljali so ga v resnem stanju na oddelek prve pomoči omenjene bolnice, kjer mu je kmalu zatem srce prenehalo biti.

Profesor Valente se je v trenutku odločil, da bo začel Bisestiju srce masirati. Srce mrtveca je znova začelo utripati in prsi so se spet dvigale v dihanju. Napravili so mu tudi transfuzijo krvi neposredno v srce, vendar je Bisesti čez kako poldrugo uro, kljub naporom profesorja Valentija in njegovih asistentov, ponovno umrl.

Prešernove nagrade za študente

LJUBLJANA, 8. — *Na ljubljanski univerzi so danes ob Prešernovem dnevu podelili Prešernove nagrade 44 študentom in absolventom ljubljanske univerze. Na slovesni razdelitvi nagrad sta med drugimi bila navzoča podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. Jože Vilfan in inž. Viktor Turnšek.*

knjige ~ gledališče ~ film ~ ples ~ glasba ~ slikarstvo

Knjiga majorja Jonesa o bivanju med partizani

Mnogi slovenski partizani in tudi drugi ljudje se dobro spominjajo britanskega majorja Williama Jonesa, prvega britanskega oficirja, ki je prišel k slovenskim partizanom in si tu v letu bivanja med njimi pridobil ne samo mnogo zaslug za osvobodilni boj temveč tudi mnogo prijateljev. Bil je skromen in molčeč, pošten in iskren, z dejanji pa je dokazal, da je hraber vojak. Tako je kaj kmalu postal pravi partizan. Jonesa je presenetilo, da so se partizani sami zalagali z orožjem, na lastne oči se je prepričal, da so jugoslovanski partizani dobro organizirana vojska in da se z vsemi silami bore proti sovražniku. Zato si je z vsemi sredstvi prizadeval, da bi pri svojih nadrejenih angleških poveljstvih dosegel pošiljanje čim večje pomoči partizanom. Precej časa je trajalo, da so mu začeli verjeti in da je začela prihajati pomoč, čeprav še zdaleč ni bila taka, kot jo je zahteval britanski odposlanec pri poveljstvu slovenskih partizanskih enot.

Po dobrem letu bivanja med slovenskimi partizani je bil leta 1944 Jones odpoklican. Toda tudi v Angliji je bil eden najbolj vnetih zagovornikov osvobodilnega gibanja v Jugoslaviji. V Angliji je imel številna predavanja o naši domovini in osvobodilnem boju. To dejavnost pa je nadaljeval kasneje tudi v Kanadi, kjer je bil doma in odkoder je prostovoljno prišel v Evropo, da bi se boril proti fašizmu. S svojim delom med vojno in neposredno po njej je mnogo pripomogel, da je resnica o novi Jugoslaviji prodrla v svet. Pa tudi vsa zadnja leta je Jones ostal iskren prijatelj Jugoslavije. S svoje farme, ki ji je nadel ime «Belgrade» in kjer živi, je v zadnjih letih že dvakrat prišel v Jugoslavijo, kjer je bil obakrat toplo in prisrčno sprejet kot pravi prijatelj.

William Jones pa je resnico o novi Jugoslaviji pomagal razširjati tudi s knjigo, ki jo je napisal takoj po osvoboditvi in izdal leta 1946. Ta knjiga nosi naslov «Twelve Months with Tito's Partisans» (Dvanajst mesecev s Titovimi partizani). Vzbudila je v svetu precejšnjo pozornost, saj se je iz nje svet lahko iz prvega vira poučil o jugoslovanskih partizanih in o borbah za novo Jugoslavijo. Čeprav je že precej let od takrat, ko je ta knjiga izšla, smo zdaj dobili to knjigo tudi v slovenščini. V prevodu Katje Špurove jo je izdala založba Borec v Ljubljani.

Jones pripoveduje v njej o svojih osebnih doživljajih med jugoslovanskimi partizani, vendar se po prvih vtisih na začetku knjige njegova pripoved usmerja bolj na prikaz narodnoosvobodilnega boja jugoslovanskih narodov kot pa na osebne spomine. Seveda svojo pripoved vseskozi povezuje z osebnimi doživetji in svoje zaključke opira na lastna spoznanja. Vendar je to kljub temu predvsem knjiga o našem osvobodilnem boju, napisana od tujega človeka in tudi namenjena predvsem tujemu svetu. Zato za nas danes knjiga ni več toliko zanimiva in nam dejansko ne pove dosti novega. Je pa seveda zanimivo brati o sebi, posebno še, če to izvira izpod peresa tujca. Knjiga «Dvanajst mesecev s Titovimi partizani» je torej v slovenščini predvsem izraz hvaležnosti in oddolžitve zaveznikemu vojaku, ki je s svojim delom med vojno in po njej in tudi s svojo knjigo pripomogel k temu, da je svet spoznal resnico o naši osvobodilni borbi, o novi Jugoslaviji in njenih ljudeh. Kot tako moramo torej to Jonesovo knjigo tudi sprejeti in jo vrednotiti. Pripomniti pa moramo, da je vendarle napisana dovolj zanimivo in da izpričuje dobro poznanje naših razmer.

Sl. Ru.

Dr. Stanko Škerlj je dopolnil sedemdeset let

Dr. Stanko Škerlj, profesor romanske filologije na filozofski fakulteti v Ljubljani, je v četrtek dopolnil 70 let. Rodil se je v Novem mestu 7. februarja 1893 ter tam dovršil ljudsko šolo in gimnazijo. Studij je nadaljeval
na Dunaju in v Firencah ter b
na dunajski univerzi leta 19
promoviran za doktorja roma
ske filologije. Potem je pre
službo profesorja na ženski r
ni gimnaziji v Ljubljani in
tu ostal do odhoda v Beogr
leta 1930. Na beograjski univer
je najprej kot docent, potem
kot izredni profesor pred
zgodovino italijanskega jezika
književnosti. Po vojni se je
nil v Ljubljano in bil izvol
za rednega profesorja roman
filologije na filozofski fakult
Kot profesor in predstojnik
delka za romanske jezike
književnosti je deloval do l
1960, ko se je umaknil v pok
vendar še nadalje tako peda
ško kot znanstveno neumo
dela. Poleg tega je še ured
jezikovne revije Linguist
Strokovno delo profesorja Šk
lja se je vedno bolj koncentr

Wilma De Angelis bo tudi p
v finalu festivala v Sanre

lo na lingvistično stran rom
ske filologije, zlasti na sin
so. S tega področja so nje
tehtne in bleščeče razprave
javljene deloma v jugoslov
strokovni literaturi deloma
jih lingvističnih revijah. Pos
je omeniti jubilantovo razis
nje slovensko-italijanskih
ževnih in splošno kulturnih
nosov, izčrpno razpravo o
janskih gledaliških predstav
Ljubljani od XVII. do XIX.
in posebno študijo o Gold
pri Slovencih. Pomemben je
di v Beogradu izdani učb
«Italijanščina v 100 lekcijah»
je lani doživel že peto
Jubilant se je ukvarjal
čisto literarnimi vprašanji
z Machiavellijem in Cellini
ter z nekaterimi manj zn
pa zaradi opisovanja naših
jev in ljudi za nas pomemb
benečanskimi pisci. Dr. Šk
se ni omejil samo na razisk
nje romanskih jezikov,
je posvetil nekaj del tudi
nim vprašanjem sintakse
hični podlagi govornega
nja. Nujno pa ga je prite
tudi rodni jezik in je o
nekaj težjih vprašanj iz sl
ske slovnice. Prav te dni
čuje pomemben prispevek k
vistiki, svoj obsežni slov
srbskohrvatski slovar, sad
letnega temeljitega dela.
va predavanja na jugosl
skih univerzah v Beograd
grebu in Zadru, na univer
Padovi in v Benetkah in
manističnih kongresih v
cah in v Strasbourgu so
dokaz visoke vrednosti jub
tovega znanstvenega razisk
nja na področju romanske
zikoslovja, marveč tudi po
na manifestacija znanst
dela na ljubljanski univ
Izven svoje ožje stroke
profesor Škerlj ponovno
k vprašanju slovenskih
izven državnih meja, k
nju Julijske krajine in Ko
ter o tem objavil večje
tehtnih člankov v jugosl
skem dnevnem in revial
sopisju.

• • •

Ljubljansko «Delo» je
tek objavilo razgovor
dopisnika z dr. Robertom
vatyjem, predsednikom
skega kluba v Trstu.

Mogoče bi lahko Milvo že proglasili za zmagov lko po njenem rajšnjem velikem uspehu s pesmijo «Ricorda»

Na varnem pri Francu zločinec Otto Skorzeny

MADRID, 8. — Otto Skorzeny, za katerega je sam avstrijski minister za pravosodje izdal zaporni nalog, češ da je med drugo svetovno vojno v nekem koncentracijskem taborišču na interniranicih preizkušal nekakšno «pištolo s strupenimi naboji», ki jo je sam sestavil, kakor tudi, da je dal razrušiti dve sinagogi na Dunaju, je zdaj vse te obtožbe kategorično zavrnil. Skorzeny zatrjuje, da se te obtožbe opirajo izključno na podatke neke knjige, naslovljene «Iščite moža z brazgotino», ki jo je bil objavil neki Mader v Vzhodni Nemčiji.

Skorzenyjeva izjava je bila objavljena v časopisu «Madrid», ki med drugim tudi pravi, da so po mnenju bivšega polkovnika SS te, proti njemu naperjene obtožbe, samo «komunistična propaganda proti Zahodni Nemčiji». Skorzeny nadalje zatrjuje, da je omenjena «pištola s strupenimi naboji» sovjetski izum. Zatrjuje tudi, da je avstrijski minister za pravosodje socialist, in potemtakem, kot ga imenuje Skorzeny, bivši komunist.

Skorzeny je tudi protestiral pri avstrijskem veleposlaništvu v Madridu, zatrjujoč, da lahko Dunaj zahteva njegovo ekstradicijo samo potem, ko bo obsojen od kakega nepristranskega sodišča.

Cigareta brez tobaka

NEW YORK, 8. — V Ameriki so začeli prodajati cigarete, za katere njihovi proizvajalci zatrjujejo, da so povsem neškodljive. Cigareta, ki so jo imenovali «sentry», ne vsebuje ne nikotina ne katrana ne ogljikovih hidratov in drugih škodljivih snovi. V njej tudi tobaka ni, ker je sestavljena iz raznih rastlinskih snovi, podvrženih posebnemu procesu obdelave, katerega drže v tajnosti.

Cigareta je bila prvič predstavljena občinstvu na neki tiskovni konferenci v hotelu «May Flower». O njej je govoril Gerald Schaflen, predsednik tovarne, ki to cigareto proizvaja. Schaflen je že pred leti skušal izdelovati podobno cigareto toda brez uspeha. Izjavil je, da so tudi to pot nastopile težave najrazličnejšega značaja, in sicer v zvezi z reklamo ter distribucijo omenjenega proizvoda.

Ker se je temperatura skoraj povsod dvignila, bo takega smučanja kar na ulicah — kot v Perpignanu v južni Franciji — hitro konec

Zaradi «Gioconde» skoraj majhen diplomatski incident

NEW YORK, 8. — Razstava «Gioconde» v New Yorku je povzročila majhen incident diplomatskega in protokolarnega značaja. Iz dobro obveščenih krogov OZN je bilo moč izvedeti, zakaj se U Tant ni udeležil kosila ob slovesni otvoritvi razstave v «Metropolitan Museumu». Francoski veleposlanik Herve Alphand, zatrjujejo v krogih OZN, je namreč potem, ko je izvedel, da so med povabljenci tudi osebnosti iz OZN, izrazil svoje presenečenje, češ da je mislil, da gre izključno za neko francosko-ameriško družabno manifestacijo. Zaradi tega je izrazil svoje nasprotovanje, da bi fotografi posneli slike tiste mize, pri kateri bi U Tant sedel na desni strani gospe Alphand. Ko je za to izvedel generalni tajnik OZN, je odrekel svojo navzočnost na omenjenem kosilu.

Na sprejemu, ki je sledil kosilu, je bilo fotografom in novinarjem dovoljeno, da so se ga udeležili. Med povabljenci je francoski veleposlanik bil «častni gost», gostitelj pa ravnatelj že omenjenega muzeja, katerega odločitev glede povabil je verjetno tudi bila odločilnega značaja. Pri vsej zadevi pa gre bržkone za nesporazum.

Zdi pa se, da ta incident v ničemer ni motil obiskovalcev in občudovalcev «Gioconde». Prvi njeni obiskovalci so bile skupine dijakov iz New Yorka. Poleg posebne straže, ki vedno stoji v neposredni bližini slavne slike iz Louvra, je stalno mobiliziranih še trideset agentov za vzdrževanje reda med obiskovalci, ki čakajo, da bi prišli na vrsto.

CAGLIARI, 8. — V prvih popoldanskih urah je neko letalo 84. letalske brigade pri vzletu zavozilo izven vzletišča, se vžgalo in eksplodiralo.

Pilot, štiriindvajsetletni mladenič, katerega ime ni znano, je umrl. Do nesreče je prišlo na letališču NATO. Po prvih podatkih je bila vzrok nesreče okvara na motorju.

Junaška pot tržaške udarne brigade

MARŠAL TITO ODLIKOVAL DEVET ITALIJANSKIH BRIGAD

O nekaterih njenih akcijah sta poročala tudi radio London in radio Moskva

Kot poročamo na prvi strani, bodo prihodnji četrtek v Rimu, na sedežu jugoslovanskega veleposlaništva, izročili predstavnikom devetih italijanskih formacij, ki so se borile skupno z jugoslovanskimi partizanskimi enotami, visoka odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik Jugoslavije maršal Tito. Med odlikovanimi enotami je tudi XIV. garibaldinska brigada .Trieste.

Po kapitulaciji italijanske vojske v septembru 1943, so se na področjih, ki so jih osvobodile slovenske brigade IX. korpusa, ustanovile prve skupine italijanskih partizanov. Med temi sta bili po številu najpomembnejši dve skupini: ona, ki je bila ustanovljena v bližnji Istri, tako rekoč na vratih Trsta, in so jo sestavljali Tržačani, vodil pa Giovanni Zol, pa še druga, ki so jo ustanovili na Krasu, a so jo predvsem sestavljali mladi borci iz Tržiča in okolice ter z Goriškega.

Po veliki nacistični ofenzivi konec septembra in oktobra 1943., ko je izvršila nemška oklopna divizija «Prinz Eugen» z namenom, da bi uničila partizansko gibanje, sta se gornji skupini preosnovali in se postopoma razvili v pravi vojaški enoti, pri čemer sta se oprli na z izkušnjami bogate vojaške formacije IX. korpusa. Tudi svojo dejavnost ta gornji skupini vršili v tesnem sodelovanju s slovenskimi brigadami IX. korpusa.

Po številu posebno pomemben je bil Tržaški bataljon, ki je boril na Krasu. Šlo je za res učinkovito vojaško formacijo, ki se je uveljavila v mnogih akcijah. 26. decembra 1943. ta bataljon napadel tovornjak in avtomobil SS-ovcev v Ozrenju pri Renčah, uničil vso SS-ovsko skupino ter prišel hkrati do bogatega vojaškega plena.

Mesec pozneje, 22. januarja 1944. leta, je del tega bataljona izvedel izredno drzen napad na letališče v Ronkah. Napad je bil skrbno pripravljen in je zelo dobro uspel. Na letališču je bilo sežganih osem letal, od katerih so štiri bila povsem uničena, ostala štiri pa močno poškodovana. Ob tej priložnosti se je prvič zgodilo, da je bil Tržaški bataljon omenjen tudi v londonskega in moskovskega radia.

Za trenutek se preselimo v Istro. V veliki nacistični ofenzivi je poveljnik istrske grupe Giovanni Zol padel. Po njegovi smrti se je enota preuredila in prevzela ime Tržaški bataljon. V takšni formaciji je začela s svojimi akcijami, deloma samostojno, deloma pa v sodelovanju s slovenskimi formacijami na področju med Kozino, Sv. Petrom na Krasu in Ilirsko Bistrico. V februarju 1944. je ta skupina zapustila to področje ter se priključila Tržaškemu bataljonu, ki je operiral na Krasu. Iz obeh skupin ter iz novih borcev, ki so prihajali v partizane, je bila 5. aprila 1944 v Lokavcu pri Cepovanu, ob navzočnosti poveljnika IX. korpusa in predstavnikov italijanskih formacij korpusa prostovoljcev za svobodo (Corpo volontari della libertà), ustanovljena XIV. garibaldinska udarna brigada «Trieste». Poveljstvo brigade je bilo sledeče: politični komisar Mario Abram, njegov namestnik Vladimir Kenda, namestnik komandanta je bil Giacuzzo Riccardo, tako da je mesto komandanta ostalo prazno in je šele pozneje za njenega poveljnika bil imenovan brigadni namestnik komandanta Giacuzzo.

Od maja do septembra 1944. leta je funkcijo predstavnika italijanskega «Corpo volontari della libertà», v paritetičnem poveljstvu med italijanskimi in slovenskimi partizanskimi enotami, vršil Giorgio Jakasetich.

Eugenio Laurenti je bil od septembra 1944 do osvoboditve komandant tržaške brigade

Brigada je imela tri bataljone.

V maju 1944 je prvi bataljon skupno s slovensko brigado «Srečko Kosovel», sodeloval pri večji akciji proti fašističnim posadkam v Dornbergu in Prvačini na Vipavskem. V tej akciji sta bili eliminirani alpinski vojašnici v Dornbergu in v Prvačini, nadalje posadka, ki je ščitila most čez Vipavo pri Taboru, in bližnja vojašnica. V tej akciji sta Kosovelova brigada in prvi bataljon tržaške brigade zajeli okoli 90 vojakov in ob koncu akcije na cesti med Ajdovščino in Gorico uničili dva tanka ter štiri nemške tovornjake.

Ob koncu maja 1944 je drugi bataljon skupno z neko drugo slovensko brigado sodeloval v borbah pri Sv. Luciji, tretji bataljon pa v akcijah pri Razdrtem.

V juniju istega leta je vsa brigada, operativno priključena 30. diviziji IX. korpusa, sodelovala pri napadu na sovražno posadko v Ajdovščini. Ob koncu istega meseca je brigada, še vedno operativno povezana s 30. divizijo, napadla fašistične posadke v Baški grapi.

19. junija je prvi bataljon odšel v Furlanijo, kjer je sodeloval v akcijah skupno z garibaldinsko divizijo «Natisone». Avgusta je bataljon ves teden vzdržal močne nemške in mongolske napade. Pri tem je bil njegov položaj še posebno izpostavljen. Bataljon je vzdržal, dokler se ni sovražnik umaknil.

Julija je bil ustanovljen še četrti bataljon brigade, ki je bil operativno dodeljen «Gradnikovi» brigadi, ta bataljon je sodeloval v mnogih borbah, nakar je bil premeščen v notranjost Slovenije, kjer je postal jedro brigade «Fontanot».

Ob koncu julija je tržaška brigada morala zdržati velike napore in borbe proti močnim nemškim silam. Devetega avgusta je minerska četa brigade pognala v zrak važen železniški most v Štivanu in s tem pretrgala železniško zvezo med Trstom, Tržičem in Benetkami. O tej akciji so poročale tudi zavezniške radijske postaje.

Štirinajstega septembra l. 1944 je brigada napadla fašistično posadko v Kneži v Baški grapi. V prvih dneh oktobra 1944. leta pa sta dva bataljona tržaške brigade, skupno s formacijami 30. divizije, sodelovala pri napadu na posadko v Črnem vrhu nad Idrijo. Bataljona sta v tej akciji imela nalogo držati položaje na cesti iz Idrije. Se vedno v oktobru je morala brigada vzdržati celo vrsto spopadov proti nemškim enotam ter enotam «X Mas».

Posebno ostre borbe je brigada morala voditi v času nacifašistične očiščevalne akcije med 16. in 30. decembrom 1944. leta. Poleg mrtvih in ranjencev je brigada utrpela tudi 32 primerov zmrznjenosti. V prvih dneh januarja 1945 je brigada držala položaje v Krnici, medtem ko je brigada «Srečko Kosovel» uničila fašiste in masovce v Trnovem.

V prvih dneh februarja, začenši z 8. februarjem, je brigada morala zdržati ostre borbe proti Nemcem pri Štomažu, na Predmeji, Čavnu, v Lokvah in drugod po trnovskem gozdu. V zadnji veliki nacifašistični ofenzivi, ki se je začela 21. marca 1945, je brigada sodelovala v mnogih borbah in se dvakrat morala prebiti iz sovražnega obroča, prvič v Sv. Lenartu pri Skofji Loki in drugič na Blegošu. Nemški pritisk je bil posebno oster in se končal komaj 10. aprila. Zatem se je brigada v naglici reorganizirala in se udeležila zadnjih brb za osvoboditev, posebno borb za Trst, Tržič, in Gorico.

Čudoviti kot Gorenjske: Kranjska gora, v bližini katere bodo prihodnji mesec planiške mednarodne tekme tudi na mamutski skakalnici

LETOŠNJA PREŠERNOVA NAGRAJENCA

Kozak in Bravničar

Kot je naš dnevnik že včeraj na prvi strani poročal, sta letošnja prejemnika Prešernove nagrade pisatelj Juš Kozak in skladatelj Matija Bravničar. Jušu Kozaku je bila nagrada podeljena za njegovo življenjsko delo, Matiji Bravničarju za njegovo najnovejše delo Koncert za violino in orkester.

V sedemdesetih letih svojega življenja je Juš Kozak celih pet desetletij posvetil književnemu delu in kulturi. V tem razgibanem in usodnem razdobju je bil vedno v središču slovenske duhovne tvornosti. Bil pa ni samo pisatelj, ki je z nenavadno občutljivostjo reagiral na vsa bistvena vprašanja obstoja in razvoja svojega naroda, marveč je kot dolgoletni urednik osrednjih literarnih glasil, kot mislec in kulturni delavec tudi odločilno prispeval k razvoju napredne slovenske misli in akcije. Poglavitna ideja Kozakove tvornosti je boj zoper vse, kar ovira človekovo svobodo in napredek. Pri tem se ne opira na sluzije in se natančno zaveda težav in temeljnih nasprotij v človeku samem in v družbi. Toda njegova vera v končno zmago človečnosti je trdna in neomahljiva. Zato se je njegova tvornost vselej izražala v ostri polemiki s preživelimi nazori, moralo in ustanovami.

Takšna njegova orientacija je očitna že v njegovih prvih delih, ki jih je Kozak kot mlad preporodovec začel objavljati že pred prvo svetovno vojno. Razori, daljša novela, je izrazila obsodbo vojne in njenih zločinov. V letih 1924 do 1926, ko slovenska proza še ni prebolela Cankarjave smrti, je nastal njegov prvi veliki tekst — realistični roman o stari patriarhalni Ljubljani — Šentpeter. O Ljubljani in njenih ljudeh pred Jušem Kozakom še nihče ni dal tako žive ,stvarne in popolne podobe. V svojem delu Celica, ki je izšlo leta 1932, pa je podal brezobzirno izpoved lastnega moralnega in intelektualnega razvoja. Celica, ki po obsegu ne predstavlja velikega dela, je izpovedno prerasla okvir konkretnega časa in prostora, ni obstala zgolj pri memoarski avtobiografski analizi mladostnih etičnih, političnih in umetnostnih bojev, marveč je bila kot svojevrstna simbolična parabola namenjena predvsem času, v katerem je nastala.

Njegove novele Maske so se porajale v tridesetih letih in so izšle v knjigi leta 1940. Maske nedvomno sodijo med vrhunske umetniške stvaritve slovenske proze. V njih se že omenjenim elementom, ki jih je Kozak v svojih delih obdeloval, pridružuje še opis časa in družbenih razmer, ki je presegel zgolj slovenski okvir in postal evropska tragična kronika. Maske so odpirale slovenski prozi nove izpovedne in formalne možnosti in so po svoji duhovni ter izrazni eleganci, po svoji umetniški moči dosegle najvišjo umetniško kvaliteto.

Tudi po drugi svetovni vojni, ki jo je Kozak kot aktivist, interniranec in partizan, je on ostal zvest svoji osnovni moralno in družbeno kritični usmeritvi. Izšla je Lesena žlica, memoarski roman v dveh knjigah, veren prikaz življenja iz fašističnih ječ in internacije, zatem Gašper Osot, povest o povojnih razmerah v dolenjski vasi in samosvojem aktivistu. Zadnje njegovo delo Balada o ulici, pa je spet posvečeno mestu, tokrat povojni Ljubljani. K tem poglavitnim tekstom bi lahko pridali še nekatera: potopismo meditacijo Za prekmurskimi kolniki, pa otroški portret Aleš. Juš Kozak je s slehernim svojim delom napisal izviren in moralno vznemirljiv tekst, ki se je organsko vključil v pisateljev osnovni idejni in formalni koncept. Odprl je novo in pomembno poglavje slovenske proze.

Kozakovo literarno ustvarjanje so hkrati spremljale tudi praktične kulturne in družbenopolitične akcije. Vnet za jugoslovansko idejo, je Kozak pred prvo svetovno vojno bil med voditelji preporodovskega gibanja. Od leta 1935 do 1941 je bil zadnji urednik Ljubljanskega Zvona, obenem je bil nekaj časa urednik knjižne zbirke Slovenske poti. Po vojni je uredil Slovenski zbornik 1945 in postal prvi urednik revije Novi svet.

Harmonija med življenjem in umetnostjo Juša Kozaka, njegova trajna in energična angažiranost v času in družbi za njuno resnično moralno in socialno podobo, njegov nenehni boj za uveljavitev svobodnega človeka in človečnosti — vse to ga uvršča med velike sodobnike, ki nadaljujejo in potrjujejo veličino Prešernovega izročila.

***

Matiji Bravničarju je Prešernova nagrada bila dodeljena, kot že povedano, za njegovo delo Koncert za violino in orkester. Omenjeno delo je prvič izvajal orkester ljubljanske RTV lani 26. oktobra. Je zadnje v dosedanjem skladateljevem opusu in obsega tri stavke: Allegro moderato — Allegro vivo, Scherzoso — Andante maestoso, Allegro assai. Ta Koncert se razlikuje od klasične forme te kompozicijske zvrsti, namreč po naslednjih stavkih. Po obliki pa se ne razlikuje samo od klasične, ampak tudi od tiste v večini sodobnih violinskih koncertov, kar dokazuje, da je skladatelj v gradnjo oblikovne strukture svojega Koncerta segel izvirno. Nekoliko natančnejša analiza bi pokazala, da ima v Bravničarjevem koncertu vsak stavek formo zase in je oblikovno zaokrožen. Stavki pa so med seboj organsko povezani in sestavljajo plastično celoto.

Melodično je Bravničarjev Koncert speven posebno v 1. stavku. Harmonsko je marsikje svojeglav in uporablja možnosti širokega zvočnega diapazona. Drzni akordi, ki se pogosto nizajo drug za drugim, in realizacija zasnove nasploh zbujajo vtis, kakor da je skladba grajena atonalno.

V tem Koncertu je z ene strani razvidna avtorjeva težnja za razmišljanjem, iskanjem novih tehničnih in oblikovnih možnosti, z druge pa izstopa izdatna, lirično in dramatično pogojena čustvenost.

V primerjavi s prejšnjimi avtorjevimi deli ima stilno ta Koncert nekatere značilnosti. Bravničar je v bistvu bil in je še danes ekspresionist. To je dokazal na pr. z opero Hlapec Jernej in njegova pravica, z raznimi komornimi skladbami in simfoničnim pesnitvami, s Simfonijo in Re. V tretji simfoniji (Simfonia stretta) pa je začel ekspresionistične elemente prvič vezati z novimi oblikovnimi možnostmi in sredstvi. Se izraziteje je to opazno v njegovem Koncertu za violino in orkester, v katerem se je jasno izrekel za oblikovalni koncept, ki je značilen za njegovo sedanjo razvojno fazo, katere stilni način je neoekspresionističen.

V načelu zvest svoji temeljni orientaciji, se je Bravničar v svojem Koncertu za violino in orkester dokopal do spoznanj, ki so tehten prispevek tej kompozicijski zvrsti.

Zadnja Bravničarjeva skladba se uvršča v njegovem dosedanjem opusu med najboljše, kakor tudi sodi med pomembne storitve slovenske glasbene ustvarjalnosti nasploh. Po oblikovni zasnovi in izrazni realizaciji, v kateri je zajet tudi z domačo slovensko zemljo zvezan značaj, gre Bravničarjemu Koncertu za violino in orkester vse priznanje dognane in zrele umetniške kvalitete.

Charlotte Bingham je zelo mlada, toda že si je pridobila sloves in bogastvo. Napisala je avtobiografski roman, za katerega ji je neki londonski tednik plačal 20 miljonov lir, da bi ga objavil kot podlistek

DOMNEVE, KI DA NISO VEČ SAMO DOMNEVE...

Jedro Lune je še razžarjeno «pravijo» radijski valovi

Do teh zaključkov so prišli, ko so ugotovili, da se s prodiranjem v skorjo Lune temperatura dviga po poldrugo stopinjo pri vsakem metru

Do pred nedavnim so bili edini izvor podatkov o fizikalnih pogojih, ki vladajo na površini Lune, podatki, ki smo jih dobivali z opazovanjem in proučevanjem svetlobe, ki jo Luna posreduje, točneje odbija. Toda s tem proučevanjem svetlobe so se mogli dobiti samo podatki o nekaterih značilnostih površine našega bližnjega prirodnega sopotnika. Že v dobi med 1930. in 1940. letom so znanstveniki, ki se ukvarjajo z astronomijo, začeli proučevati tudi infrardeče žarčenje Lune. Na ta način so prišli do podatkov, da se temperatura na Lunini površini vrti od 120 stopinj Celzija nad ničlo do 150 stopinj Celzija pod ničlo. Hkrati so prišli do ugotovitve, da je prevodnost «materiala», snovi na površini Lune tisočkrat manjša od prevodnosti snovi zemeljske skorje.

V zadnjih desetih letih pa so začeli proučevati Luno tudi s pomočjo radijskih valov. S tem so si pomagali, da so spoznali ali začeli spoznavati in odkrivati nova dejstva o fizikalnih pogojih, ki vladajo na Luni. Hkrati so radijski valovi omogočili, da so znanstveniki začeli proučevati in spoznavati tudi globlje sloje Lune. Leta 1949. so radioastronomi začeli proučevati Luno s pomočjo radijskih valov z dolžino 1,25 cm. Prvi važnejši rezultat teh poizkusov je bil ta, da so dokazali, da je Lunina površina do globine poldrugega metra «kompaktna» to se pravi, da ne sestoji iz dveh ali več slojev, ampak iz enega sloja. Toda ob tem se je postavljalo vprašanje, kakšen je ta sloj? Postavljalo se je vprašanje, ali ne gre morda za sloj prahu? Morda pa gre za sloj iz trdne, kompaktne mase? Tudi na ta vprašanja je mogla pozneje dati odgovor najnovejša zvrst astronomije

V pomoč radio astronom pa je prišla tako imenovana «umetna Luna», s pomočjo katere je mogoče izmeriti in premeriti površino Lune do največ od enega do dveh procentov možne razlike, odnosno napake. S pomočjo «umetne Lune» je znanstvenikom uspelo, določiti trdnost Lunine skorje, njene dielektrične konstante, kemično sestavo snovi ter — kar je najbolj čudno — obstoj razžarjenega jedra globoko v osrčju Lune. Vlogo «umetne Lune» je odigral, seveda, elektronski računski stroj, ki je iz raznih podatkov in predpostavk, dal podatke o trdnosti materije.

Novi podatki, do katerih so radioastronomi prišli na ta način, pravijo, da zunanji sloj Lunine površine sestoji iz prahu. Visoka toplotna prevodnost tega sloja pa govori, da gre za trdno snov, ki po svoji strukturi odgovarja zemeljski lavi.

Kako so strokovnjaki prišli do teh sklepov? Zelo enostavno, pa čeprav bolj na prvi pogled, enostavno kajti poizkusi terjajo veliko časa in sredstev: Ker so ugotovili in preračunali toplotno prevodnost ter kompaktnost in trdnost Lunine skorje iz že obstoječih podatkov, so mogli te podatke primerjati s fizikalnimi pogoji, raznih snovi, ki jih imamo na Zemlji. S temi poizkusi so mogli ugotoviti, katera teh snovi najbolj ustreza snovi, ki sestavlja Lunino skorjo. Iz muzejev so zbrali najrazličnejše vzorce raznih rud in mineralov. Skupina znanstvenikov v Sovjetski zvezi, ki je delala na tej primerjavi, je potrebovala več kot leto dni, da bi prišla do zaključnih sklepov in dobila potrebne podatke. In pri tem se je izkazalo, da je snov, ki tvori kompaktno Lunino skorjo, po svoji kakovosti najbližja granitu, dioritu ter drugim podobnim mineralom. In sedaj se je že z zadostno preciznostjo moglo reči, da obstaja površinski sloj Lunine skorje iz 60 do 65 odstotkov kvarca, iz 15 do 20 odstotkov korunda, ostalih 20 odstotkov pa odpade na razne okside kalija, natrija itd. Toda te snovi niso v «gostem», rekli bi stlačenem stanju, pač pa v nekakšnem poroznem stanju.

Vsekakor je najbolj zanimiv pojav, ki so ga pri teh proučevanjih in opazovanjih odkrili, in sicer da se temperatura dviga z daljšanjem valovne dolžine radijskih valov, s katerimi «vrtajo» v Lunino skorjo. Opazili so namreč, da je temperatura na globini 20 m, kateri ustreza valovna dolžina radijskih valov od 35 do 40 cm, za polnih 30 stopinj višja od temperature na površini Lune. Iz tega logično sklepajo, da se temperatura Lunine skorje in Luninega «telesa» dviga po eno stopinjo in pol za vsak nadaljnji meter globine. Iz teh dovolj konkretnih podatkov, kot tudi iz mnogih drugih podatkov so znanstveniki mogli priti do zaključka, da je koncentracija radioaktivnih elementov na Luni za 5 do 6 krat večja od koncentracije teh elementov na Zemlji. Iz tega se da ponovno izvesti sklep, da če so na Luni, kot na Zemlji, radioaktivni elementi koncentrirani v glavnem na globino od približno 60 km, more v tej globini temperatura znašati celo okoli 1.000 stopinj Celzija. To se pravi, da je jedro Lune še vedno v razžarjenem stanju.

Če vzamemo v poštev ta najnovejša odkritja, bo treba mnoge dosedanje teorije o Luni, celo o nastanku Lune pregledati in popraviti.

Živinozdravnik svetuje in pojasnjuje

Krmljenje prašičev za pleme in zakol

Reja prašičev prinaša našemu kmečkemu gospodarstvu lepe dohodke. Zato ne bo odveč če spregovorimo nekaj besed o tej zelo važni panogi našega kmečkega gospodarstva.

Odrasle plemenske svinje krmimo po naslednjih dnevnih normah:

20-25 dkg prebavljivih beljakovin;

160-200 dkg škrobne vrednosti.

Odrasla plemenska svinja, ki je v 3. ali 4. mesecu brejosti, potrebuje na dan nekoliko večje količine prebavljivih beljakovin, kakor tudi škrobne vrednosti. Isto velja za mlade plemenske svinje, ki še doraščajo. Tudi dojenim svinjam bomo dajali večje obroke zlasti beljakovinske krme, da bodo imele dovolj mleka, potrebna za prehrano pujskov.

Za odrasle nebreje svinje ali pa breje do dveh mesecev pa pridejo za sedanji zimski čas v poštev naslednji dnevni obroki:

1. 10 kg pese; 5 kg korenja; 0,75 kg senenega drobirja in 0,50 kg pšeničnih otrobov.

2. 5 kg kuhanega krompirja; 5 kg pese in 1,5 kg lucerninega drobirja.

3. 7 kg repe; 5 kg pese; 1 kg otrobov in 1 kg senenega drobirja.

Za plemenske svinje v tretjem in četrtem mesecu brejosti pa pridejo sedaj v poštev naslednja dnevna obroka:

1. 6 kg pese; 4 kg korenja; 0,5 kg drobirja; 1,5 kg ječmena in 0,9 kg sončničnih tropin.

2. 3 kg krompirja; 5 kg pese; 2 kg korenja 1 kg ječmena; 0,5 kg ovsa in 0,5 kg deteljnega drobirja.

V dobi brejosti si mora svinja nabrati v telesu zalogo hranilnih snovi za obilno izločanje mleka po prasitvi. Pravilno krmljenje plemenske svinje morajo pridobiti v času brejosti na teži 10 do 15 kg poleg teže legla, ki znaša navadno skupno v posteljico 18 do 20 kg.

V drugi polovici brejosti pa moramo poskrbeti, da bo dobivala svinja dovolj rudninskih snovi, ki so nujno potrebne za razvoj pujskov. Fosfora dobi navadno dovolj v močni krmi. S kalcijem jo pa preskrbimo s tem, da ji obilno pokladamo drobir detelje ali lucerne, grah ali namesto njega bob in še po 2 do 4 dkg zmlete krede ali krmne kostne moke. Poleg vsega tega, naj dobi breja svinja na dan od 1,5 do 3 kg živinske soli.

V krmi brejih svinj ne smejo manjkati tudi vitamini. Prav zaradi tega jim v sedanjem času pokladamo surovo korenje ter seneni ali deteljni drobir. Paziti moramo tudi, da bodo plemenske svinje veliko na prostem. Zadnje štiri tedne pred prasitvijo pa dajemo svinjam taka krmila, katera jim bomo pokladali tudi po prasitvi v času dojenja. Namreč menjava krmil v obroku lahko povzroči motenje v prebavi.

Kakor hitro pa bomo opazili, da je svinji pred prasitvijo pričelo nabrekati vime, ji moramo zmanjšati obrok krme. Tik pred prasitvijo in 3 dni po prasitvi pa pokladamo svinji bolj redko krmo in sicer kašast zdrob ali otrobe.

Deset do dvanajst ur po prasitvi pa ni treba dajati svinji krme, napajajmo jo le z mlačno vodo.

Svinjo, ki doji pa moramo krmiti tako, da ne bo v času dojenja shujšala več kot za 10 do 15 kg. Pametni bi bilo, da bi dali dojni svinji za vsakega pujska po 0,5 kg močne krme na dan.

Pri krmljenju doječih svinj pa pridejo za sedaj v poštev naslednji obroki:

1. Za svinjo z 10 pujski: 6 kg pese; 4 kg korenja; 3 kg ječmena; 1 kg bučnih ali drugih tropin in 1 kg deteljnega drobirja.

2. Za svinjo z 8 pujski: 3 kg kuhanega krompirja; 5 kg pese; 2 kg korenja; 2 kg ječmena; 1 kg ovsa in 1 kg deteljnega drobirja.

3. Za svinje z 12 pujski; 10 kg pese; 2 kg ječmena; 2 kg ovsa; 2 kg pšeničnih otrobov; 1 kg lanenih tropin in 0,5 kg deteljnega drobirja.

Prihodnjič pa bomo pisali o krmljenju pujskov. **Dr. D. R.**

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Upoštevajte nasvete svojih sodelavcev. Prejeli boste pismo od prijatelja. Zdravje prav dobro.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ugodne možnosti za sodelovanje z drugimi. Nesporazum v družini. Počivajte.

DVOJCKA (od 21.5. do 20.6.) Ne dovolite, da bi vaše osebne skrbi vplivale na neko skupno delo. Otresite se nekaterih predsodkov. Nervoznost.

RAK od 21.6. do 22.7.) Storite tako, da vas bodo tudi drugi opazili. Večer bo primeren za proučevanje nekega načrta. Zdravje odlično.

LEV (od 23.7 do 22.8.) Varujte se prilizovalcev. Sprejeli boste nekatere dobre ukrepe za bodočnost. Zdravite se.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Pojdite do konca v neki zadevi, ki je za vas nedvomno koristna. Ne prenašajte na druge svoje odgovornosti. Zdravje dobro.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Izvajajte dosledno sprejete ukrepe. Ne zapravljajte denarja čez mero. Zdravje prav dobro.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ne vnašajte v svoje delo novosti, ostanite raje pri starem. Neka čustvena zadeva se bo zapletla. Pazite na zdravje.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Zdaj je ugoden trenutek, da si izboljšate pogoje svojega dela. Uresničili boste svoje čustvene želje. Zdravje odlično.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Vaš položaj je varen, vendar ne tvegajte preveč. Manjši spor z drago osebo v zvezi z denarjem. Zdravje ugodno.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Napeti odnosi s sodelavci, bodite bolj pomirljivi. Ne žalite ljudi s svojo ošabnostjo. Pazite na zdravje.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nove okoliščine bodo omogočile nadaljevanje nekega podviga. Krotite svoje preveliko navdušenje. Zdravje prav dobro.

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 9. FEBRUARJA 1963

Radio Trst A

7,00: Koledar; 7,30: Jutranja glasba; 11,30: Šopek slovenskih; 11,45: Vrtiljak; 12,00: Po širnem svetu; 12,30: Za vsakogar nekaj; 13,30: Plošče prvič v oddaji; 14,40: Jug. ritmične popevke; 15,00: Mali koncert; 15,30: «Menehemi», komedija; 16,50: Znane melodije; 17,20: Vatikanski koncil; 17,30: Lahka glasba; 18,00 Slovenščina; 18,15: Umetnost, književnost in prireditve; 18,30: Jazz panorama; 19,00: Družinski obzornik; 19,15: Italijanski akvarel; 20,00: Sportna tribuna; 20,40: Slovenski oktet; 21,00: Za smeh in dobro voljo; 21,30: Vabilo na ples; 22,30: Čajkovski: Simfonija št. 2; 23,00: Harfistka Glamann.

Trst

12,00: Plošče; 12,25: Tretja stran; 13,15: Opereta, kolikšna strast; 13,35: V diskoteki; 14,30: Uspeli motivi; 14,45: Dantejev «Pekel».

Koper

6,15: Jutranja glasba; 7,00: Prenos RL; 7,15: Glasba za dobro jutro; 12,00 in 12,50: Glasba po željah; 13,40: Popevke in ritmi; 14,30: Zabavna glasba; 15,30: Dalmatinske popevke; 16,00: Izbrali ste...; 16,30: Dogodki in odmevi; 16,45: Beethovnova Sonata št. 14; 17,00: Srečanje med notami; 17,40: Jazzovski koktajl; 18,00: Prenos RL; 19,00: Poje Abbe Lane; 19,30: Prenos RL; 22,15: Plesna glasba; 23,00: Prenos RL.

Nacionalni program

6,30: Vreme na ital. morjih; 8,20: Jutranja glasba; 8,30: Glasbeni sejem; 9,05: Lahka glasba; 9,50: Operna antologija; 10,30: Šola; 11,15: Duet; 11,30: Koncert; 13,25: Sodobni motivi; 14,55: Vreme na ital. morjih; 15,15: Upodabljajoča umetnost; 15,30: Ital. pesmi; 15,45: Jutrišnji šport; 16,00: Oddaja za bolnike; 17,25: Izžrebanje loterije; 17,30: Koncert za mladino; 20,25: «Dolgo potovanje kave»; 21,15: Ital. pesmi; 22,30: Plesna glasba.

II. program

8,00: Jutranja glasba; 8,35: Poje Jenny Luna; 9,35: V deželi sonca; 10,35: Pesmi; 12,00: Na vrsti so orkestri; 14,00: Pevci; 14,45: Glasbeni kotiček; 15,00: Filmska glasba; 15,15: Najnovejše plošče; 15,35: Koncert v miniaturi; 16,00: Rapsodija; 16,30: Ital. prvenstvo v smučanju; 17,35: Izžrebanje loterije; 20,35: Operna glasba; 21,35: Festival v Sanremu.

III. program

18,30: Gospodarska rubrika; 18,40: Prijeli smo; 19,00: Monteverdijeve skladbe; 19,15: Angleška kultura; 19,30: Vsakovečerni koncert; 20,30: Revija revij; 20,40: Milhaudove skladbe; 21,20: Pesniška antologija; 21,30: Koncert.

Slovenija

5,00: Dobro jutro; 6,30: Napotki za turiste; 8,05: Poštarček; 8,35: Pavle Šivic in Marijan Lipovšek; 8,55: Radijska šola; 9,25: V ritmu Latinske Amerike; 9,45: Ruski zbori; 10,15: Nastasijević: Vizija; 10,40: Seznanite se s Parkerjevimi; 10,55: Vsak dan nova popevka; 11,00: Pozor, nimaš prednosti; 12,05: Kmetijski nasveti; 12,15: Melodije iz Dalmacije; 12,30: Koncertne drobtine; 13,15: Obvestila; 13,30: Zabavna glasba; 14,05: Odmevi iz Španije; 14,35: Naši poslušalci čestitajo; 15,15: Chet Baker in Benny Goodman; 15,40: Zbor madrigalistov; 16,00: Vsak dan za vas; 17,05: Gremo v kino; 17,50: Slovenske narodne; 18,00: Aktualnosti; 18,10: Iz Offenbachovih «Hoffmannovih pripovedk»; 18,45: Naši popotniki; 19,00: Obvestila; 19,05: Glasbene razglednice; 20,00: Novo v studiu 14; 20,20: Jane Kavčič-Janez Čuk: Prijatelj; 21,00: Ples na glasba; 22,15: Oddaja za izseljence; 23,05: Sobotni ples.

Ital. televizija

8,30 in 12,50: Šola; 12,40: Smučarske tekme v Astagu; 15,00: Šola; 17,30: Program za najmlajše; 18,30: Nikoli ni prepozno; 19,00: Dnevnik; 19,20: Oddaja za delavce; 19,25: Sedem dni v parlamentu; 20,15: Šport; 20,30: Dnevnik; 21,05: Slovstvo in umetnost; 21,35: Festival v Sanremu, v odmoru TV dnevnik.

DRUGI KANAL

21,05: Dnevnik; 21,15: Disneyland; 22,05: TV film «Dvojna igra»; 22,25: Devet Beethovnovih simfonij; 23,30: Šport.

Jug. televizija

18,00: Prenos športnega dogodka; 19,40: TV obzornik; 20,00: TV dnevnik; 20,30: Sprehod skozi čas; 21,00: Zgodba iz serije «Nič ena»; 19,40: TV pošta; 21,35: Festival popevk v Sanremu.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 4.3, najnižja —1.2, ob 19. uri 2.8; zračni tlak 1018.1 rahlo narašča, veter 2 km jug, vlage 75 odst., nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 5.5.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 9. februarja
Polona
Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 17.21. Dolžina dneva 10.03. Luna vzide ob 18.18 in zatone ob 7.5
Jutri, NEDELJA, 10. februarja
Dušan

PROSLAVE V DIJAŠKEM DOMU IN PO VSEH SLOVENSKIH ŠOLAH

Slovenska mladina je počastila spomin velikega pesnika Prešerna

V Dijaškem domu so priredili razstavo slovenske tržaške književnosti, po šolah pa so se oddolžili tudi spominu beneškega duhovnega velikana Ivana Trinka

Dijaki in profesorji višje realne gimnazije med včerajšnjo Prešernovo proslavo

Včeraj je bil Prešernov dan, ki je obenem kulturni praznik Slovencev in naša mladina ga je proslavila dostojno, kakor pač naše moči in razmere dopuščajo, vendar z veliko ljubeznijo do svojega jezika in kulture. To je prišlo do izraza zlasti na lepi proslavi, ki je bila sinoči v Slovenskem dijaškem domu. Letošnja proslava Prešernovega dne v dijaškem domu je posvečena prispevku tržaških Slovencev k rasti slovenske književnosti in so dijaki priredili ob tej priliki tudi razstavo slovenske tržaške književnosti. Zaradi tega je mladina dijaškega doma, kakor je poudaril v svojem pozdravnem nagovoru upravnik dijaškega doma Drago Pahor, tudi povabila na proslavo tržaške književnike in profesorje.

Kakor že več let pa je ob Prešernovem dnevu Dijaška Matica podelila nagrade gojencem Dijaškega doma, ki so z dobrim uspehom zaključili prvo tromesečje letošnjega šolskega leta. V začetku proslave je Tončka Čokova v imenu Dijaške Matice dejala, da je prejšnja leta z veseljem razdeljevala nagrade, toda pripomnila je, da letošnje tromesečje ni tako zadovoljivo, kakor bi moralo biti. Zaradi tega je s toplimi besedami pozvala vse dijake, naj se z dobro voljo oprimejo študija, da bo vsaj ob koncu leta uspeh zadovoljiv. Nato je razdelila knjige, ki so jih kot nagrado za svojo marljivost pri učenju dobili Vilma Slavec, Mara Racman, Nadja Petaros, Aldo Moro in Pavel Bršček.

Sledil je bogat, pester in lep spored, pri katerem so sodelovali gojenci Dijaškega doma in nekateri gojenci šole Glasbene Matice. Razen gojencev Dijaškega doma so se proslave udeležili tudi pisatelj in profesor Boris Pahor, nekateri profesorji iz raznih šol, predstavnik SKGZ, odborniki Dijaške Matice ter lepo število staršev. Prireditev je trajala dve uri, izvajanje vseh točk pa je bilo tako dobro, da je čas kar minil, občinstvo pa je s ploskanjem nagradilo vse nastopajoče, ki so dokazali, da so se marljivo pripravljali za nastop.

Za uvod je Vlado Klemše recitiral sonet «Francetu Prešernu», ki ga je napisal Milan Lipovec. Nato je Drago Košuta imel kratko predavanje o deležu tržaških Slovencev k rasti slovenskega slovstva in je opisal s kratkimi orisi življenje in dela A. Budala, L. Čermelja, V. Bartola, I. Grudna, M. Samse, B. Pahorja, A. Rebule, J. Tavčarja, M. Lipovca, M. Košute, Brune Pertotove in Marije Mijotove. Za njim je Vlado Klemše prečital odlomek Budalovega nagrobnega govora Ivanu Trinku, Tamara Caharijeva je prečitala Mare Samse «Očka se ne vrne» iz knjige «Trst je klical», Viljem Prinčič je recitiral «Očetu» Miroslava Košute, Katja Kraljeva (gojenka šole Glasbene Matice) je zaigrala na gosli «Ples škratov», Venko Devetak je prečital Borisa Pahorja «Metulj na obešalniku», Tamara Caharijeva je recitirala Brune Pertotove «Mojim borom», Alenka Kravosova pa «Vabilo», Mileva Martelančeva Košutovo «Vrnitev», mali harmonikar Marjan Krpan je na harmoniko zaigral «Valček za tebe» in «Na Savi»; Marko Kravos je prečital odlomek iz «Klic s sredozemlja» Alojza Rebule, Maja Demšarjeva je nato zaigrala na gosli Sedlbauerjevo «Pomladna pesem», Sonja Kosminova je recitirala Brune Petrtotove «Za tihi trenutek», Polde Devetak Miroslava Košute «Deklica pšeničnih las», Venko Devetak pa Košutovo «Obletnico». Na harmoniko je Dorina Kantetova zaigrala «Štirje fantje špilajo» in «Kranjčičev Jurij», za zaključek je Alenka Kravosova recitirala Marije Mijotove «Pomladanska nuč pr patuoke», Neda Mijotova pa «Ne parajte Pepka».

Dijakinja 2. c razreda nižje gimnazije, Gerdinova, je deklamirala «Lepo Vido»

Tudi na vseh slovenskih šolah so bile včeraj Prešernove proslave, na katerih so sodelovali šolarji, dijaki, učitelji, profesorji in nekateri člani Slovenskega gledališča v Trstu.

Dijaki klasičnega liceja in gimnazije ter znanstvenega liceja so imeli skupno proslavo, na kateri je najprej prof. Peterlin govoril o Prešernu v okviru našega kulturnega praznika in v tem okviru je tudi orisal lik in delo narodnega buditelja, pisatelja in pesnika Ivana Trinka. Dijaški mešani pevski zbor je nato pod vodstvom prof. Humberta Mamola zapel Prešernovi Luna sije in Zdravljica.

Tudi dijaki Trgovske akademije in učiteljišča so imeli skupno proslavo, na kateri so najprej počastili spomin Ivana Trinka ob stoletnici njegovega rojstva. O Trinkovem življenju in delu je govoril dijak trgovske akademije Vladimir Klemše. Prešernova proslava pa se je začela z Zupančičevim govorom o Prešernu mariborski mladini, ki ga je recitiral Glavko Petaros, mešani pevski zbor učiteljišča je zapel Prešernovo «Pevcu», Vera Zerjul je deklamirala «Hčere svet», Marija Godina «Povodni mož», Majda Selj «Sesti ljubezenski sonet», Mira Čuk «Kam», Marino Ažman «V spomin Andreja Smoleta», pevski zbor je zapel «Strunam», nato je Anamarija Canziani recitirala iz Prešernovih nemških pesmi v slovenskem prevodu «Slovencem, ki pesnijo v nemškem jeziku», Prešernovo nemško izvirno «An die Slowenien, die in deutscher Sprache dihten» je recitirala Majda Batič, Mihela Offizia, «Ljubezenske prispodobe», Prešernovo nemško izvirno «Liebesgleichnisse» Elvira Kompare, odlomek iz nemške osmrtnice Matiju Čopu Majda Premru, nemške izvirne posmrtnice «Dem andenken des Matthia Čop» pa je recitirala Milena Možina. Ob koncu je mešani zbor zapel Zdravico.

Prav tako so imeli skupno proslavo dijaki nižje gimnazije in učenci osnovne šole pri Sv. Jakobu, kjer so sodelovali tudi člani Slovenskega gledališča v Trstu: Stane Raztresen, Mira Sardočeva in Stane Starešinič. Najprej je Dušan Udovič bral zgodbo iz Prešernovih časov, ki jo je sam sestavil, dekliški pevski zbor je zapel «Strunam» in «Pevcu», fantovski pevski zbor pa «Luna sije». Boris Košuta je recitiral «Memento mori» v angleškem prevodu, ki ga je pripravil prof. Skok. «Lepo Vido» je recitirala Nevenka Grdina, ki je bila oblečena v lepi narodni noši, Rojc Aleksander sonet iz «Sonetov nesreče», Glavina Mihael sonet «Kaša», Pipan Lidija «Kam», člani Slovenskega gledališča pa so deklamirali uvod h «Krstu pri Savici», «Orglarja», «Povodnega moža» in «Hčere svet». Ob zaključku je mešani pevski zbor zapel «Zdravljico». Mlade pevce je vadila in vodila prof. Zupančičeva.

Učenci in dijaki so z velikim navdušenjem sledili vsem izvajanjem in izvajalce, zlasti člane Slovenskega gledališča, nagradili z burnim ploskanjem. Zahvalili so se jim za njihovo sodelovanje in izrazili upanje, da se bodo še vrnili.

Med proslavo se je v telovadnici nenadoma odtrgal kos stropa, vendar omet na srečo ni padel na nobenega prisotnega v sobani.

Proslave so bile tudi na šolah v Nabrežini, kjer so sodelovali člani SG iz Trsta, in seveda na vseh ostalih šolah na vsem področju.

Danes se zaključi seminar v Kopru

Drugi seminar italijanske kulture in jezika za italijanske šolnike in dijake, ki je te dni v Kopru, se bliža zaključku. Na čast predavateljem in prirediteljem seminarja priredi danes ob 12.30 Zveza Italijanov sprejem v hotelu Triglav, ob 17. pa bo na italijanskem konzulatu sprejem, ki ga priredi italijanski konzul v Kopru dr. Zecchin.

SOLIDARNOST VSEH INDUSTRIJSKIH STROK S KOVINARJI

Velika večina delavcev se je udeležila stavke

V ladjedelnicah je dosegla udeležba okrog 95 odstotkov

Včeraj je bila v Trstu splošna stavka industrijskih delavcev, ki so s tem podprli kovinarje zasebnih podjetij. Stavka je trajala od 14. do 18. ure. Udeležili so se je zelo številni delavci in tudi uradniki po vseh industrijskih obratih. Med samimi kovinarji je bila udeležba 95-odstotna in v Tržaškem arzenalu ni ostal noben delavec na delu.

Uradniki so zlasti v ladjedelnicah tokrat stavkali v mnogo večjem številu kot običajno in s tem pokazali, da čutijo solidarnost z borbo kovinarjev zasebnih podjetij. Tudi v industrijskem pristanišču je delo popolnoma zamrlo. Stavka je dobro uspela tudi v čistilnicah petroleja, v kemičnih tovarnah, v gradbeni stroki, v oblačilni industriji itd.

Stavke pa so bili oproščeni delavci javnih prevoznih podjetij, čeprav se pogodbeno prištevajo k industriji. Osrednje sindikalne organizacije so namreč prepustile krajevnim organizacijam, naj proglasijo stavke v prevoznih podjetjih, če se jim zdi to primerno. Tako so na primer stavkali ti delavci v Turinu in Milanu, kjer je seveda borba še bolj občutna zaradi velikega števila kovinarjev zasebnih podjetij. Pri nas je okrog 13.000 kovinarjev v podjetjih IRI in v zasebnih podjetjih in samo okrog 1.000 jih še čaka na ureditev svojega mezdnega in normativnega položaja. Večina zasebnih kovinarskih podjetij je namreč podpisala začasne sporazume. Kazalo je, da se bo tem 34 podjetjem pridružilo še kakšno, toda pogajanja so zamrla, ker so pričakovali, kaj se bo izcimilo iz posredovanja ministra za delo Bertinellija, ki je nameraval zopet spraviti predstavnike Confindustrie in sindikatov za skupno mizo, da bi se ponovno pričeli pogajati za sklenitev kolektivne pogodbe.

Zahteve delavcev posebnega staleža

V prostorih Nove delavske zbornice v Ul. Pondares št. 8 so se sestali na skupščini delavci posebnega staleža, ki so bili nekoč uslužbeni pri bivši ZVU in so jih dodelili ministrstvima za notranje zadeve in za javna dela ter opravljajo službo pri avtoparku vladnega generalnega komisariata.

Na skupščini so najprej razpravljali o nerazumljivem in nedopustnem ravnanju z uslužbenci bivše ZVU, dodeljenimi ministrstvu za javna dela, ki ne dobivajo predpisanih doklad še vse od leta 1954 in za katere še niso primenili zakona št. 1600 iz leta 1960. Nato so razpravljali o pravici do osebne doklade, kot določa člen 6 zakona št. 1600 za vse delavce, ki so vključeni v posebni stalež, ki bo trajal do izčrpanja. V zvezi s tem so poudarili da niso za delavce, dodeljene notranjemu ministrstvu, izplačali osebne doklade, ki izhaja iz doklade med vsoto prejemkov, ki so jih dobivali, preden je začel veljati zakon št. 1600, in med prejemki, ki jim pritičejo po novem koeficientu.

Končno so ponovno poudarili zahtevo po delovnih oblekah, ki jih mora uprava na podlagi veljavnih zakonskih predpisov dati vsem delavcem.

Na skupščini so sklenili, da proglasijo mezdno gibanje vseh delavcev posebnega staleža ter so v ta namen pooblastili pokrajinsko zvezo državnih uslužbencev CGIL, naj seznani s tem vsedržavno vodstvo, tako da se bo zavzelo pri vseh oblasteh za čimprejšnjo rešitev naznačenih vprašanj.

Pogajanja o odpustih v podjetju SALPAT

Danes se bodo pričela pogajanja o odpustu 15 delavcev in enega uradnika v centrali za mleko. Sindikati so se namreč izrekli proti odpustom, češ da so neupravičeni.

Papež je imenoval koprskega župnika

Papež Janez XXIII. je pred nekaj dnevi imenoval monsignorja Leopolda Jurco za koprskega župnika in prošta. Mons. Jurca, ki je po rodu Kraševec in je več let živel na Opčinah, je do sedaj opravljal službo v Istri, zlasti v Pazinu, kjer je tudi bil župnik in prošt. Župnike običajno imenuje škof dotične škofije, za Koper, ki je bil svoj čas sedež škofije, pa ga imenuje direktno papež.

Odobreno nakazilo 5 milijard lir za rotacijski sklad

Komisija za finance in zaklad poslanske zbornice je odobrila zakonski osnutek, ki predvideva nakazilo 5 milijard lir v korist rotacijskega sklada za krepitev gospodarskih dejavnosti v tržaški in goriški pokrajini. Kot smo že poročali, je upravni svet rotacijskega sklada pred časom zaprosil za integracijo sredstev, saj lahko razpolaga samo z denarjem od vračil in od obresti na že izdana posojila. Sedaj pa imajo prošenj za posojila v višini 19 milijard in potrebujejo takoj pet milijard, da bodo lahko ugodno rešili najvažnejše primere.

SPOR ZARADI ZAKONA «LONGONI»

Popolnoma uspela stavka geometrov na Tržaškem

Danes od 10. do 12. ure se bo stavka ponovila

Spor med inženirji in arhitekti ter geometri se zaostruje. Na podlagi sklepa njihove zbornice so včeraj od 10. do 12. ure stavkali geometri, ki opravljajo samostojno svoj poklic, in geometri, zaposleni v raznih javnih ustanovah, v katerih so stavkali pred njimi inženirji in arhitekti. Stavka se bo ponovila tudi danes ob isti uri. V začetku so nameravali zapustiti pouk tudi dijaki v šoli za geometre in v industrijski šoli. Ker pa niso inženirji, ki poučujejo na teh šolah, stavkali, so ostali dijaki v šoli ter so izrazili z geometri samo moralno solidarnost. Z geometri so solidarni tudi industrijski izvedenci, to je tisti, ki imajo diplomo industrijske stroke.

Geometri pravijo, da pravice, ki jim jih zagotavlja zakonski načrt «Longoni», ne prekašajo njihovih kvalifikacij in zmožnosti, pridobljenih z geometrsko diplomo. Po njihovem mnenju jih hočejo inženirji enostavno izriniti skoraj iz vsake gradbene dejavnosti, saj si danes skoraj ne moremo zamišljati gradenj brez železobetona. Geometri pravijo, da so inženirji neutemeljeno vznemirili javno mnenje s tem, da so izkrivili duha zakonskega načrta «Longoni», ki samo popravlja krivico, katera se je geometrom dogajala. Če bi preprečili geometrom delovanje na gradbenem področju, bi trpelo zaradi tega tudi splošno gospodarstvo v Trstu, saj je gradbena dejavnost zelo živa in je med glavnimi industrijskimi panogami. Zato se bodo geometri odločno borili proti vsakemu sebičnemu vmešavanju v naravni parlamentarni potek omenjenega zakona.

Spor je prešel celo meje. Italijanski zbornici inženirjev in arhitektov sta se namreč pritožili celo na Zvezo arhitektov Skupnega evropskega tržišča in na Mednarodno združenje arhitektov, ki sta potegnila z njimi in izrekla zaskrbljenost nad tem, kaj se bo zgodilo, če bo zakonski načrt poslanca Longonija dokončno odobren. No, resnici na ljubo je treba priznati, da so se v Italiji podrle hiše, katerih načrte so podpisali i inženirji i geometri.

Norme za pustne prireditve in zabave

Glede na pustne prireditve in zabave je tržaški kvestor izdal odlok, ki prepoveduje zakrivanje obraza z maskami ter nošnjo orožja in nevarnih predmetov na javnem prostoru, nadlegovanje drugih oseb, nošnjo uniform italijanskih in tujih oboroženih sil ter duhovniških oblek, žalitev in zasmehovanje verskega in narodnega čuta z maskami ali alegoričnimi figurami.

Nošenje krink je dovoljeno le v javnih lokalih in na dovoljenih prireditvah, toda vsakdo si jo mora sneti na poziv agentov javne varnosti.

V torek 19. t. m. seja pokr. sveta

Na četrtkovi izredni seji pokrajinskega sveta, na kateri so slovesno proslavili ustanovitev avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine, je predsednik dr. Delise sporočil svetovalcem, da bo prihodnja redna seja pokrajinskega sveta v torek 19. t. m. Na tej seji bo dr. Delise predložil v razpravo in odobritev sklep za pristop pokrajinske uprave v odbor za izdelavo načrta za gospodarski razvoj dežele.

VČERAJ SE JE VRNILA IZ BENETK V TRŽIČ

Ladja «Galileo Galilei» 27. 4. na otvoritveno vožnjo

Datum splavitve 44.500-tonske potniške ladje «Raffaello», ki jo grade v Trstu, še ni določen

Včeraj se je vrnila iz Benetk v ladjedelnico CRDA v Tržiču 27.000-tonska potniška ladja «Galileo Galilei», na kateri so v suhem doku v Benetkah naredili zadnja dela na trupu. Sedaj bodo to novo, veliko potniško ladjo v ladjedelnici CRDA v Tržiču dokončno uredili in opremili. Sledile bodo preizkusne vožnje in pričakujejo, da bo ladja odplula na otvoritveno vožnjo iz Genove proti Avstraliji 24. aprila. V isti ladjedelnici sedaj tudi opremljajo podobno ladjo «Guglielmo Marconi», ki ima iste značilnosti. Obe ladji grade za pomorsko družbo «Tržaški Lloyd», ki ju bo uporabila na redni progi Genova-Avstralija.

Dograditev obeh ladij je nekoliko zavrlo izredno slabo vreme, ki je onemogočilo redno delo ladjedelnic. Iz istega razloga tudi še vedno ni mogoče točno reči, kdaj bodo v ladjedelnici Sv. Marka v Trstu splavili 44.500-tonsko potniško ladjo «Raffaello», katero grade za pomorsko družbo «Italia». Ta ladja bo skupno z ladjo «Michelangelo», ki so jo lani jeseni splavili v Genovi, vozila na redni progi med Genovo in New Yorkom.

ČEPRAV SMO ŽE SREDI ŠOLSKEGA LETA

Učenci slovenskih šol še vedno brez učbenikov...

Ogorčenje staršev in šolnikov - Pojasnila iz uradnih virov ne morejo biti opravičilo za nedopustno stanje

Prejeli smo in objavljamo v celoti naslednje pismo glede učbenikov na slovenskih osnovnih šolah:

«Medtem ko senat in zbornica razpravljata o daljekosežnih šolskih vprašanjih, se naša osnovna šola otepa s problemi, ki tem visokim forumom, če bi jih pobliže poznali, ne bi bili vsaj so celo v kričečem nasprotju z vsemi njihovimi najnovejšimi težnjami. Če je tega krivo samo Šolsko skrbništvo ali pa ima ta porazni položaj svoje korenine globlje v šolsko-upravni hierarhiji, to končno ni niti važno. Ne zanima nas toliko, kdo je kriv tega... stanja v naših osnovnih šolah, temveč kdo bo to žalostno obdobje zaključil z odločnim posegom!

Učenci zadnjih razredov nimajo namreč še učbenika (sussidiario). Šola je postala nekakšna prepisovalnica, kjer učitelj narekuje, učenci pa samo pišejo. Kaj je to namen šole, potem ko se je toliko pravilo o tem, da bodo otroci dobili učbenike zastonj? Februar je že tu, o teh pomožnih knjigah pa ne duha ne sluha.

Medtem ko imajo učenci italijanskih šol pravo poplavo razkošno ilustriranih rednih in dodatnih šolskih pripomočkov, nimajo naši otroci ničesar (če izvzamemo čitanke). Kako dolgo bomo starši še trpeli takšno omalovažujoče in nesodobno stanje v naših osnovnih šolah? Ali je pouk brez učbenikov v 20. stoletju sploh še pouk? To ponižuje učitelje na stopnjo narekovalcev, narekovati pa morajo, sicer bi se učenci le malo snovi zapomnili. Kako privlačijo otroka s slikami opremljene in živo pobarvane knjige! Če ni mogoče, da bi imeli naši otroci naravnost poplavo učbenikov, ki jo imajo učenci italijanskih šol, naj nam bo dano vsaj to, kar nam je bilo že davno obljubljeno: dajte otrokom učne knjige vsaj februarja, ne pa šele ob koncu šolskega leta, saj je že tako in tako malo pozno...

Zaskrbljeni očka.»

O tej zadevi smo v našem listu že obširno pisali in izrazili nezadovoljstvo prizadetih šolnikov, staršev in učencev. Ponovno smo se zanimali za zadevo pri šolskem skrbništvu in uradu za javno vzgojo pri vladnem generalnem komisariatu. Šolski skrbnik nam je odgovoril, da do sedaj ni šolsko skrbništvo pristojno za učne knjige na slovenskih šolah na Tržaškem, pač pa da ta zadeva spada še pod omenjeni urad vladnega generalnega komisariata.

Na uradu za javno vzgojo pri vladnem generalnem komisariatu so nam rekli, da se zavedajo važnosti vprašanja učnih knjig na slovenskih šolah, da pa so nastale razne težave in ovire, zaradi katerih je prišlo do zamude. Zagotovili so nam, da so pomožne knjige za III., IV. in V. razred v tisku, in upajo, da bodo kmalu dotiskane. Kakor hitro bodo knjige dotiskane, jih bodo brezplačno razdelili učencem.

Ob začetku šolskega leta so poslali na osnovne šole knjige, ki so bile natiskane že pod ZVU in so bile še v zalogi. Tako so razdelili 249 katekizmov za V. razred, 193 računic za III. razred, 249 učbenikov «Prirodoslovne vede» (I. del) in 249 učbenikov «Prirodoslovne vede» (II. del) za V. razred ter 651 zemljepisnih atlasov za III., IV. in V. razred. Drugih knjig ni bilo več, ali pa jih je bilo premalo, da bi jih lahko dobili vsi učenci posameznih razredov.

Povedali so nam tudi, da je vladni generalni komisariat že pred leti razpisal natečaj za sestavo učbenikov. Posebna komisija je marca leta 1960 pregledala predložene rokopise za pomožne učbenike in za italijanščino v II. razredu, toda jih ni odobrila in je naročila sestavljalcem, naj jih popravijo. Leta 1961 je bil razpisan nov natečaj in isti avtorji so predložili rokopise, ki jih je zadevna komisija odobrila. Nato je omenjeni urad odposlal rokopise in vso zadevo na finančni urad vladnega generalnega komisariata, ki je sklenil pogodbe z avtorji in razpisal natečaj za tiskanje knjig. Tako je tiskarna «Editoriale Libraria» iz Trsta prevzela tiskanje pomožnega učbenika za III. razred, tiskarna «Del Bianco» iz Vidma pa za IV. in V. razred. Urad za javno vzgojo je odposlal rokopise finančnemu uradu že julija lanskega leta. Nato so nastale finančne težave, ker je bil zadevni fond nezadosten za kritje stroškov. Vladni generalni komisariat pa se je zavzel, da so iz Rima nakazali še dodatna sredstva.

Na omenjenem uradu so nam tudi dejali, da so glede izdajanja knjig za slovenske šole včasih naleteli na težave, ker so sicer razpisali natečaje za sestavo tekstov, a se ni nihče prijavil. Z druge strani pa smo zvedeli, da so nastale težave pri tiskanju učbenikov zaradi številnih napak pri krtačnih odtisih, kar je še bolj nerodno zaradi oddaljenosti tiskarne v Vidmu.

Kakor je razvidno iz vsega tega, je bilo zamujenega precej dragocenega časa med prvim in drugim natečajem, nato zaradi finančnih težav, nazadnje pa še zaradi težav s tiskarno. Upati je, da bodo knjige zares v kratkem dotiskane in da bodo naši šolarji čimprej dobili knjige, ki jih nujno potrebujejo.

Kadar nekaj ne gre prav, se vedno najdejo vzroki. Dejstvo je, da so slovenski učenci sredi šolskega leta še vedno brez učbenikov. Slovenske osnovne šole pa niso od včeraj in bi pristojne oblasti z dobro voljo lahko že zdavnaj odpravile morebitne težave ter poskrbele za pravočasen izid knjig za slovenske šole.

Pisma uredništvu

V sredo zvečer je italijanski radio (Programma nazionale) oddajal Cankarjevo «Zgodbo o Simonu sirotniku». («L'Orfano Simeone»). To je vsekakor razveseljivo dejstvo, ki ga je treba pozdraviti. Vendar pa me je neprijetno zadelo, ko je napovedovalec pri navedbi igre rekel, da je... «di Ivan Kankar». Mnogokrat poslušam radio, in vselej napovedovalci izgovarjajo angleška imena po angleško, francoska po francosko, nemška po nemško itd. Zato je obsojanja vredno, da italijanskim poslušalcem, ki se zanimajo za literaturo drugih narodov, ne dajejo možnosti, da bi vedeli za pravo ime tudi slovenskih avtorjev, katerih dela oddajajo.

O. B.

Seja izvršnega odbora trgovinske zbornice

Sinoči se je sestal izvršni odbor tržaške trgovinske zbornice, ki je zasedal pozno v noč, saj so bila na dnevnem redu važna vprašanja. O sestanku sinoči ni bilo izdano običajno uradno poročilo, vendar se je izvedelo, da so razpravljali predvsem na osnovi poročila predsednika zbornice o potovanju v Rim in o razgovorih o krepitvi tržaškega tranzitnega prometa. O teh razgovorih smo v našem listu že podrobno poročali in navedli, da so se predvsem nanašali na plačevanje IGE za tranzitne kupčije, na nekatera vprašanja prometa in na stike s predstavniki Indije, Velike Britanije in Južnoafriške unije.

Poleg tega je na sinočnjem sestanku poročal član odbora Florit o prometnem stanju v mestu, ki zahaja že v pravi kaos in kjer obstajajo vedno hujše težave s parkiranjem avtomobilov. Predložil je uvedbo vrste ukrepov, ki so že v veljavi v nekaterih drugih mestih.

Ukrep komisije za zdravstvo in higieno poslanske zbornice

Novi zakonski predpisi o izdelavi kruha in testenin

Predpisi vsebujejo točna določila o količini vlage v kruhu in tudi kazni za kršitelje

Komisija za zdravstvo in higieno poslanske zbornice je včeraj odobrila zakonski ukrep, ki ureja trgovino z žitaricami, žitnimi mletimi proizvodi, kruhom in testeninami. Ukrep bodo sedaj poslali v odobritev senatni komisiji za zdravstvo in higieno.

Načrt ukrepa vsebuje nove razpredelnice, ki zanimajo vse proizvajalce, peke in potrošnike. Prva razpredelnica določa, da morajo imeti vrste moke in mehke pšenice, ki so namenjene tržišču, in sicer vrsta 00, vrsta 0, vrsta 1 in integralna moka največ 14,50 odstotka vlage.

Tretja razpredelnica določa količino vode v vseh vrstah kruha, in sicer: kruh v kosih po 60 g največ 26 odst.; v kosih od 70 g do 130 g največ 28 odst.; v kosih od 150 g do 250 g največ 29 odst.; v kosih od 300 g do 500 g največ 32 odst.; v kosih od 600 do 1000 g največ 34 odst.; v kosih z nad 1.500 g po največ 38 odst. Za izdelavo kruha v kosih do 250 gramov je v izrednih primerih dovoljeno, da količina vode preseže za 1 odst. količino, določeno po zgornji razpredelnici.

Četrta razpredelnica pa določa v podrobnostih vse značilnosti moke za izdelavo testenin, najvišji odstotek vlage pri izdelavi testenin ter razne druge snovi, ki jih vsebujejo raznovrstne moke.

Poleg tega pa zakonski ukrep določa naslednje stroge kazni za vsakogar, ki izdeluje za prodajo, prodaja in daje naprodaj zgoraj omenjene snovi in proizvode, ki ne odgovarjajo zakonskim predpisom: od 150 do 500 tisoč lir kazni osebam, ki kršijo pravila o trgovini z žitaricami in moko; od 10 do 30 tisoč lir za prekrške pri izdelovanju kruha; od 50.000 do 2 milijona lir za prekrške pri izdelovanju kruha in kvasa.

Poziv krvne banke

Krvna banka poziva vse meščane, ki so za to sposobni, naj pridejo na njen sedež v Ul. Pietà št. 2/3, da dajo svojo kri. Krvna banka je namreč skoraj docela izčrpala svoje zaloge, medtem ko prihajajo iz bolnice stalne zahteve po krvi za številne bolnike. Urnik za dajanje krvi je od 8.30 do 11. ure in od 17. do 19. ure.

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO!

Kamion stisnil delavca ob zid

Včeraj popoldne ob 14,40 so prepeljali na I. kirurški oddelek 28-letnega težaka Antonia Copeza iz Ul. Melara 3, ki se je nekoliko prej ponesrečil na delu v Stari prosti luki.

V bolnišnico so ga prepeljali z rešilnim avtom RK. Spremljal pa ga je njegov delovni tovariš Massimo Esposito, ki je povedal, da je neki tovornik, ki je vozil ritenski, stisnil Copeza ob zid nakladalnega perona pred skladiščem št. 4. Tovornik, ki je last podjetja Canova, je poškodoval Copeza po prsih ter mu verjetno povzročil razne notranje poškodbe. Če bo šlo vse po sreči, bo ponesrečenec ozdravel v 20 dneh.

Mornar pretepel vodja strojnega oddelka

Včeraj ob 14. uri je prišlo na ladji «Achille», ki je zasidrana ob žitnem silosu v Novi prosti luki, do nenavadnega dogodka. Neki mornar za katerega se ve samo, da se piše Pernice, je nenadoma napadel vodjo strojnega oddelka, 59-letnega Fernanda Carlija iz Benetk. Zdi se, da je Pernice napadel strojnega častnika, ker je bil ogorčen zaradi neke disciplinske kazni, ki so mu jo naložili.

Carlija so z zasebnim avtom prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu ugotovili nekaj podplutb na vratu, na levem kolenu in desnem sencu. Ozdravel bo v 6 dneh.

Mornarja, ki ga je napadel, so izkrcali.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo 24. marca izlet v Planico ob priliki mednarodnih smučarskih poletov na mamutski skakalnici. Vpisovanje v dnevnih urah v Ul. Geppa 9-II.

* * *

Slovensko planinsko društvo obvešča, da je smučarski izlet v Črni vrh preložen zaradi slabo prevoznih cest. Vpisovanje se nadaljuje.

Slovensko gledališče v Trstu

V nedeljo, 10. t. m. ob 17. uri na KONTOVELU
Andre Roussin
«Kadar se štorklja zabava»
Komedija v štirih dejanjih
Prepovedano mladini pod 18. letom

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
vabi na
PREŠERNOVO PROSLAVO
ki bo danes 9. februarja ob 21. uri v dvorani na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta 7

Sodelujejo:
Uvodna misel prof. Rado Rauber
člani Slovenskega gledališča Mira Sardočeva, Stane Raztresen, Stane Starešinič
sopranistka Ljubica Berce-Košuta
član ljubljanske Opere basist Danilo Merlak
moški pevski zbor p.d. Prosek - Kontovel
orkester Glasbene Matice
Dirigent prof. Oskar Kjuder; zbor pripravil prof. Ignacij Ota; scena Jože Cesar; režija Adrijan Rustja

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom pri blagajni dvorane.

V torek, 12. t.m. ob 20.15 bo govoril v SLOVENSKEM KLUBU v Ul. Geppa 9 fotoreporter **Mario Magajna** o svojih vtisih **«S potovanja po Finski in Sovjetski zvezi».**

Predavanje bo ponazoril z diapozitivi in slikami.

Prijatelj Slovenskega kluba so vljudno vabljeni!

Gledališča

GLEDALISCE VERDI
Danes zvečer ob 20.30 izven abonmaja in jutri ob 16. uri za dnevni abonma v vseh prostorih zadnji ponovitvi nastopa «London's festival Baleta».
Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

Kino

Nazionale 15.30 «West side story». Natalie Wood. Film desetih Oscarjev.
Arcobaleno 16.00 «Pranzo di Pasqua». Charlton Heston, Elsa Martinelli. Prepovedano mladini.
Fenice 15.30 «La città prigioniera». David Niven, Daniela Rocca, Mo[...]ca Vitti.
Excelsior 16.00 «L'amore difficile». Nino Manfredi, Fulvia Franco, Vittorio Gassman. Prepovedano mladini.
Grattacielo 16.00 «La guerra dei bottoni». Nagrada Jean Vigo 1962.
Supercinema 16.00 «Da Parigi al Polo Nord sexy». Eastmancolor. Prepovedano mladini.
Alabarda 16.00 «Superspettacoli nel mondo». Technicolor. Prepovedano mladini.
Filodrammatico 16.00 «Diciottenni al sole». Technicolor. Lisa Gastoni, Gianni Garko.
Aurora 15.45 «Venere in pigiama».
Cristallo 16.30 «La banda Casaroli». Renato Salvatori, Tomas Milian. Prepovedano mladini.
Capitol 16.00 «Il visone sulla pelle». Technicolor. Cary Grant, Doris Day.
Garibaldi 15.30 «Lo sceriffo implacabile». Technicolor. Jim Ross.
Impero 16.30 «Mister Roberts va in vacanza».
Massimo 16.00 «Duello a S. Antonio». Technicolor. — Errol Flyn, Alexis Smith.
Moderno Danes ob 21. uri gostovanje dialektalne skupine Cesca Baseggia: «Il bugiardo»; 8. februarja «La locandiera»; 9. in 10. februarja «Sior Todero brontolon». — Ljudske cene.
Astoria 16.30 «Viva, Robin Hood». Technicolor. John Derek.
Astra 16.30 «L'uomo che uccise Liberty Valance».
Vittorio Veneto 15.30 «L'affittacamere». Kim Novak, Jack Lemon.
Abbazia 16.00 «I normanni». Technicolor. Cameron Mitchell.
Marconi 16.00 «Ponte di comando». Dirk Technicolor. Alec Guinness, Bogarde.
Ideale 16.00 «Maciste l'uomo più forte del mondo». Technicolor.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE
Dne 8. februarja se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 11 oseb.
UMRLI SO: 57-letna Valeria Salvi por. Salvi, 79-letna Paolina Cermelli, 56-letna Zehra Hasanbergovic por. Ramo, 75-letna Gisella Nadalini por. Raimondo, 78-letna Giovanna Kersovan vd. Neumueller, 89-letna Giovanna Frandolic vd. Cermelli, 60-letni Mario Mucha, 89-letna Emma Ungar, [...] letna Antonia Pillevich por. [...], 76-letna Linda Manzuffa por. Laurenti, 81-letna Emilia Trebse vd. Furlan.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
INAM - Al Cammello, Drevored 20. septembra 4; Godina, Trg sv. Jakoba 1; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan); Vielmetti Vernari, Trg Valmaura 10; Vielmetti Borzni trg 12.

Razna obvestila

Slovensko planinsko društvo vabi na predvajanje barvnih diapozitivov nekaterih članov, ki bo v petek ob 15. t.m. v Gregorčičevi dvorani ob 20.30. Vabljeni!

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792
NOVO:
Euripides: *Medea Hipolitos Ion* L 1200.—
Josip Vidmar: *Drobni eseji* L 870.—

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

V pijanosti je zabavljal čez vlado in svoj narod

Obsodili so ga na eno leto zapora - Obsojen tudi motorist, ki je zakrivil smrt pešca

Pred porotnim sodiščem (predsednik Rossi, tožilec Pascoli zapisnikar Strippoli, obramba R. Bo...) se je zagovarjal včeraj 80-letni Mario Platzer iz Ul. G. Gozzi, ki je bil obtožen, da je 31. ... lani okoli 17,30 na trgu pred ... postajo javno sramotil italijanski narod. Mož je bil baje ... ter je glasno zabavljal čez ... in med drugim tudi čez ... komisarja. ... besedičenju je ... železničar Altimiero Compagnaro, ki je prav tedaj šel ... Ker železničarji ne morejo ... morebitnih kršiteljev za... se je Compagnaro obrnil na ... kjer je podal približen ... moškega, ki je bil zagrešil ... prekrške. Policijski a... so pokazali Compagnaru ... fotografskih posnetkov raz... ljudi, ki so že imeli opravka ... Prav v enem izmed posnetkov je Compagnaro ... Platzerja, katerega so po... organi aretirali nekaj dni ... obravnavi obtoženec ... Javni tožilec je ... naj ga porotniki obso... eno leto in pol zapora. Sodišče pa ga je obsodilo na 1 leto zapora.

Pred kazenskim sodiščem (predsednik Boschini, tožilec Visalli, zapisnikar Chiarelli, obramba Girometta) se je moral zagovarjati 29-letni Elio Accerboni iz Ul. dei Mirti 8.

Accerbonija so obdolžili, da je 16. septembra lani nenamerno ubil 51-letnega Ernesta Perissuttija iz Ul. Ginnastica 1. Sodniki so ga spoznali za krivega ter so ga obsodili na 8 mesecev zapora ter so mu odvzeli vozniško dovoljenje za dve leti.

Nesreča se je zgodila omenjenega dne ob 23,45 na znanem križišču Ponte della Fabbra. Accerboni je prav tedaj prihajal, z vespo od Trga stare mitnice in je na omenjenem križišču iz neznanih razlogov podrl na tla Perissuttija.

Na včerajšnji razpravi je Accerboni izjavil, da si ne more pojasnili kako je prišlo do nesreče «V določenem trenutku — je dejal — sem trčil ali v neki motor, ali pa v neko osebo. Na vsak način sem se peljal z maksimalno hitrostjo okoli 50 km na uro.»

Dejstvo pa je, da je Accerboni odšel v bolnišnico ne da bi vedel kaj je z morebitnim ponesrečencem. Tega so prepeljali v bolnišnico z nekim zasebnim avtom. Zdravniki so ugotovili, da si je Perissutti zlomil desno nogo ter se poškodoval po nosu. Osem dni pozneje je zaradi nastalih komplikacij umrl. Na smrtni postelji je povedal svojima sestrama, da ga je povozil neki motorist, ki se mu je pripeljal naproti «z blazno hitrostjo». V tem smislu sta pokojnikovi sestri pričali včeraj pred sodniki.

Pred kazenskim sodiščem se je moral zagovarjati zaradi nenamernega umora tudi 49-letni Francesco Luin iz Ul. Botticelli.

Prometna nesreča, ki je Luina pripeljala pred sodnike, se je zgodila 9. septembra lani za zloglasnem odseku ceste pred kinom Lumiere v Ul. Flavia, tik za trgom pri Sv. Soboti. Bilo je okoli 21. ure, ko se je Luin peljal z avtom znamke «Dauphine» iz Žavelj proti središču mesta. Prav v tistem trenutku je prečkala cesto, in sicer po prehodu za pešce, 66-letna Costanza Muggia vd. Davia iz Ul. S. Pantaleone 22. Luinovo vozilo je trčilo v žensko z vso silo ter jo tako hudo ranilo, da je umrla pol ure pozneje. Luin je trdil, da je vozil s hitrostjo največ 50 km.

Na včerajšnji razpravi pa je sodišče sprejelo zahtevo svojcev, da nastopijo kot zasebna stranka. Prav tako pa je sprejelo tudi zahtevo branilca odv. P.P. Poilluccija, da se odloži razprava, ker so v teku pogajanja glede odškodnine prizadetim.

Pred istimi sodniki se je zagovarjal tudi 19-letni Paolo Rudesch iz Ul. Pendice Scoglietto 34, ki je bil obtožen, da je 29. novembra lani ponoči skušal ukrasti vespo 26-letnemu Vittoriu Makaroviču iz Drevoreda 20. septembra št. 54.

Makarovič je tiste noči mirno počival v svoji postelji. Ker pa je bil buden, je slišal sumljiv ropot, ki je prihajal s ceste. Stekel je na ulico ter opazil neznanca, ki je porival njegov motor. Zgrabil ga je ter izročil karabinjerjem na postaji v Ul. Cologna. Na zaslišanju je mladenič povedal, da se je tistega večera opil ter da je že prej poskušal ukrasti neki drug motor.

Na včerajšnji obravnavi je javni tožilec zahteval naj ga sodniki obsodijo na 1 leto in pol zapora ter na 45.000 lir globe. Sodišče mu je prisodilo 8 mesecev zapora ter 60.000 lir globe.

AVTOMOBILSKI TATOVI VZTRAJNO NA DELU

Ukradeni in najdeni avtomobili sredi mesta

Toda v dveh primerih je za ukradenima avtomobiloma izginila vsaka sled

Predvčerajšnjim zjutraj je prišel na ... oddelek 54-letni Opimio ... iz Ul. Bellosguardo 13/59, ... povedal policistom, da so mu neznanci ukradli avto znamke «... super», ki ga je parkiral ... svojega doma. Agenti so telefonirali na vse policijske ... naj povsod stroko pregledajo razna vozila v prometu. Ne... pozneje pa se je Richetti javil na letečem oddelku ter ... povedal, da je neki mestni re... našel njegov avto na vogalu ... Goldoni in Ul. Mazzini. ... pregledu vozila so ugotovili, ... bilo hudo poškodovano. Zelo ... pa je, da so neznani tatovi ... pustili avto, ker se je motor ... segrel.

... nevšečnost se je pripetila novinarju Lucianu Cosseti ... je predvčerajšnjim zvečer ... svoj Fiat 600 v bližini svojega doma v Ul. Franca 15. Cos... je skrbno zaklenil avto, toda ... njegova žena hotela odpeljati ... zjutraj otroke v šolo, vo... bilo nikjer. Zakonca sta ne... pozneje prijavila tatvino po... oblastem in takoj nato ... podala s tramvajem proti ... mesta, da bi prijavila tatvino ... ravnalnici. V bližini po... Fiat pa sta doživela veliko ... presenečenje, ko sta ugledala ... avto, ki je bil parkiran ob ... ceste. Zdi se, da se neznanim ... ni posrečilo spraviti motor ... ter so se peljali v pro... po klancu navzdol. Ko ... prišli na ravan, so avto pustili ... strani ceste.

... sreče pa ni imel 56-letni ... Ferdinand Pastore iz Ul. Boc... 7, ki je predvčerajšnjim zvečer ... 22. ure parkiral svoj Fiat TS 27360 v Ul. Trento. Ob... nekega svojega prijatelja ... zamudil pri njem nekaj ur. ... je hotel odpeljati, avta ni ... nikjer. Ni mu preostalo drugega ... prijaviti tatvino letečemu ... kvesture. Škoda, ki jo je ... znaša okoli pol milijona lir.

... nezgoda se je pripetila ... 40-letnemu Danilu Cheriazu s ..., ki je bil predvčerajšnjim ... parkiral svoj Fiat 600 TS ... bližini svojega doma. Po... so mu ga neznani tatovi ... Prijavil je tatvino prose... karabinjerjem ter povedal, da ... za okoli 400.000 lir škode.

...zgoda učitelja na športnem igrišču

... neki športni tekmi na igrišču, ... v bližini osnovne šole v na... Sv. Sergeja, se je predvčerajšnjim popoldne ponesrečil učitelj ... Pipan, star 35 let. ... nekaj čez 15. uro, ko je ... igrišču neka nogometna tekma, ... kateri je Pipan nastopal kot sodnik. Ko se je hotel izogniti žogi, se je spodtaknil in padel na tla. Pri padcu si je precej hudo poškodoval desno stopalo. Kljub hudim bolečinam je odšel na svoj dom in šele včeraj se je napotil v splošno bolnišnico, kamor so ga zdravniki sprejeli s prognozo 20 dni zdravljenja.

Tudi 15-letni dijak Paolo Coloni iz Ul. D'Alviano 12 je čakal več kot 12 ur preden se je odločil, da je šel v bolnišnico. Ponesrečil se je predvčerajšnjim popoldne pri telovadbi. Pri nekem skoku se mu je spodrsnilo ter je padel na tla. Pri tem si je verjetno zlomil levi gleženj. V bolnišnici, kamor je prišel včeraj zjutraj, se bo moral verjetno zdraviti od 20 do 30 dni.

KINO PROSEK-KONTOVEL
Predvaja danes 9. t. m. ob 19.30 uri Cinemascope barvni film:
THARUS FIGLIO DI ATTILA
(Tharus, Atilov sin)
Igrajo: J. COURTLAND in L. LORENZON

Kino na Opčinah
Predvaja danes 9. t. m. ob 18. uri film:
«ESECUZIONE IN MASSA»
(Množična usmrtitev)

KINO «IRIS» PROSEK
Predvaja danes 9. t. m. ob 19.30 uri Cinemascope barvni film:
GLI ARCIERI DI SHERWOOD
(Lokostrelci iz Sherwooda)
Igrajo: PETER CUSHING, RICHARD GREENE, SARAH BRANCH in ROBIN HOOD

VESTI IZ KOPRSKEGA OKRAJA

V Piranu razstava slovenske in italijanske mladinske knjige

Okvirni načrt kulturnih in zabavnih prireditev v letošnjem letu

Ob slovenskem kulturnem prazniku — obletnici smrti Franceta Prešerna — so v Moderni galeriji v Piranu odprli razstavo slovenskih in italijanskih mladinskih knjig založniške družbe Mladinska knjiga iz Ljubljane ter znane italijanske založniške hiše iz Firenc Bemporad Marzzoco. Razstavo je odprl podpredsednik občinskega ljudskega odbora Ivan Korošec, govorila pa sta tudi direktorica Mladinske knjige Zorka Peršič in predstavnik italijanske založbe Ugo Gatti. V svojih nagovorih so poudarili pomen te razstave, ki kaže, kako dobri so kulturni stiki med obema deželama. Pri otvoritvi so bili navzoči številni predstavniki javnega in kulturnega življenja. Prisoten je bil tudi načelnik jugoslovanske delegacije v jugoslovansko-italijanskem odboru za manjšine Mitja Vošnjak

* * *

Okrajni svet za kulturo in prosveto v Kopru je predlagal ukinitev samostojnega Zavoda Primorske prireditve. V prihodnje naj bi prevzel organizacijo gostovanj kvalitetnih umetniških ansamblov okrajni svet svobod in prosvetnih društev, medtem ko bi atraktivne medsezonske turistične prireditve organizirala okrajna turistična zveza. Namen reorganizacije je predvsem izboljšati finansiranje poletnih atraktivnih prireditev ter hkrati zagotoviti kontinuirano, kvalitetno, gledališko in sorodno dejavnost skozi vse leto. O predlogu bo sklepal okrajni odbor na svojem prvem zasedanju.

* * *

V Kopru so odprli sindikalno šolo v okraju. Šola bo dvostopenjska in jo bo obiskovalo nad 50 predstavnikov sindikalnih podružnic koprske občine. V predavanjih bodo dali poudarek družbeno ekonomskim vprašanjem.

Na sestanku Speleološke zveze Jugoslavije so sprejeli predlog, da bi bil svetovni speleološki kongres leta 1965 v Postojni. Računajo, da se bo kongresa udeležilo okrog 500 jamarjev iz vseh krajev sveta. Postojna je tako dobila priznanje ne samo za svoje naravne podzemeljske lepote, ampak tudi za številna znanstvena raziskovanja kraškega podzemlja. S pripravami na kongres bodo začeli takoj. Do kongresa bodo izdali monografijo Postojnske jame ter elektrificirali tudi Otoško in Planinsko jamo.

* * *

V Kopru so sestavili okvirni načrt kulturnih in zabavnih prireditev v letošnjem letu. V glavni sezoni bodo gostovali v obalnih mestih kulturni ansambli iz Indije, Senegala, Sovjetske zveze in Romunije. Nadalje predvidevajo gostovanje znanega italijanskega kvarteta Marino Marini in več prireditev s pevci Mediterana. Vsa gostovanja tujih ansamblov bo posredoval «Jugokoncert» iz Beograda.

Tradicionalni folklorni festival bo letos od 29. julija do 3. avgusta. Osnovna stilizacija bo v glavnem enaka kot prejšnja leta. Tradicionalna Portoroška noč bo 6. julija. Prve prireditve se bodo začele že v maju.

* * *

V koprskem okraju se nadaljujejo posvetovanja za sestavo letošnjega družbenega plana in proračuna. Iz prvih osnutkov je razvidno, da se bo družbeni bruto proizvod povečal za 16 do 17 odst v primerjavi z lanskim letom. Produktivnost dela naj bi porasla za 11 odst., zaposlenost za 4 do 5 odst., izvoz blaga pa za 30 odst. Devizni priliv iz turističnih dejavnosti naj bi se povečal za 7 odst. v primerjavi z lanskim letom. V osnutku družbenega plana bodo poudarili številne naloge, ki stoje letos pred gospodarskimi organizacijami na področju specializacije proizvodnje na osnovi kooperacije in združevanja, glede izboljšavanj tehnološkega procesa in organizacije dela kakor tudi glede razvijanja spodbudnejših sistemov nagrajevanja po delu. Iz prvih osnutkov je tudi razvidno, da bodo letos posvetili večjo pozornost kot prejšnja leta turizmu, trgovini, gostinstvu in raznim uslužnostnim dejavnostim.

* * *

V koprskem okraju so se že v začetku leta odločno lotili izpolnjevanja izvoznih nalog. Najlepše uspehe sta dosegli tovarni Delamaris v Izoli in tovarna pohištva Krn v Podmelcu. Izolska tovarna je realizirala v januarju v izvozu 360 tisoč dolarjev in s tem izpolnila 10 odstotkov letnih obveznosti. V Krnu pa so izpolnili kar 14,6 odstotka letnega plana.

* * *

V koprskem okraju so zaključili z občinskimi konferencami Socialistične zveze, na katerih so prvenstveno obravnavali gospodarska vprašanja. Zadnja konferenca je bila pred dnevi v Kopru, kjer so povedali, da so v koprski občini še velike možnosti za povečanje proizvodnje in delovne storilnosti. Pri tem so naglasili, da bo potrebno posvetiti več pozornosti znanstveno raziskovalnemu delu. V ta namen bodo v kratkem ustanovili pri občini posebno analizično službo, ki se bo ukvarjala z raziskavami in analizami in pomagala gospodarskim organizacijam.

* * *

Hrpeljska občina se bo v kratkem razformirala ter se priključila deloma sežanski, deloma pa ilirskobistriški komuni. Zadevni predlog je sprožila organizacija Socialistične zveze. Hrpeljska občina je namreč gospodarsko prešibka, da bi lahko uspešno napredovala v novem komunalnem sistemu, ki temelji na samofinansiranju teritorialnih skupnosti.

Tram ga je udaril

Jugoslovanski begunec Ljuboja Saplajić, star 29 let iz begunskega taborišča pri Sv. Soboti, je včeraj nekaj pred 15. uro razkladal tramove s tovornika v bližini tovarne Vetrobel v Industrijskem pristanišču. Po nesreči ga je tram, ki je zdrsnil s tovornikom, zadel v prsi ter mu povzročil verjetne kostne in trebušne poškodbe. Če bo šlo vse po sreči bo Saplajić ozdravel v 20 dneh.

Padec na ledu

Včeraj ob 13,10 so prepeljali na I. kirurški oddelek 20-letnega Livia Veranija iz Ul. Santi 11, ki se je ponesrečil nekoliko prej v Središču za strokovno usposabljanje INAPLI na Trgu Giarizzole 22. Mladenič je zaradi poledice padel ter se pobil po glavi. Ozdravel bo v 10 dneh.

Goriško-beneški dnevnik

SAMO ROMANTIKI BI ŽELELI VIDETI V GRADU NAJVIŠJO ZGRADBO V MESTU

Kot povsod drugje, je tudi v Gorici prodrla težnja po visokih gradnjah

V mestnem središču in njegovi bližini je zraslo precej stolpnic, ki dajejo vtis življenja in razvoja - Regulacijski načrt tega dejstva ne bo mogel prezreti

Po večletnem premoru se znova govori o regulacijskem načrtu goriške občine. Občinska uprava je pred časom zaupala izdelavo načrta znanemu urbanistu Piccinatu iz Rima, izvolila pa je tudi komisijo svetovalcev in strokovnjakov, ki bodo zbrali pripombe in vsestransko skrbeli, da bi se zadeva rešila čimprej.

Ureditev zazidalnega režima v Gorici postaja nujnejša iz dneva v dan. «Črnih gradenj» sicer niso ugotovili, vsaj ne takšnih, ki bi bile v celoti v nasprotju z občinskimi gradbenimi uredbami, zato pa so bila dovoljenja izdana na podlagi kriterijev, ki jih občinstvo javno kritizira. Pri tem naj omenimo, da je občinska uprava dopustila graditi večnadstropne stolpnice poleg visokopritličnih hiš, tako da je bila resno oškodovana harmonija v teh okoliših.

S tem pa nimamo namena trditi, da visoke gradnje niso potrebne in da škodujejo mestni podobi. Obstajajo sicer tudi takšna tolmačenja, ki so do neke meje našla svoje mesto v poprejšnjih programskih smernicah za izdelavo regulacijskega načrta. Zagovarjali so jih arhitekti, ki bi želeli nizke gradnje na velikih površinah. Želeli bi kontinuiteto tistih gradenj, ki so se začele še pod Avstrijo in tudi po prvi svetovni vojni. Takšno pojmovanje se prav malo sklada s sodobnimi načeli. Kot v drugih panogah je tudi gradbena dejavnost doživela v zadnjih nekaj desetletjih temeljit preokret. Namesto v širino se vedno bolj zida v višino. Malokdo objokuje kršenje tradicionalnih dimenzij. Cesar niso zmogli arhitekti in inženirji v stari Avstriji, ni danes več nikakršen problem: železobetonska tehnika omogoča gradnjo visokih stolpnic, ne da bi naletavala na nepremagljive težave.

In ravno zaradi sodobne gradbene tehnike in razpoložljivih zazidalnih površin v mestnem središču je zraslo v nekaj letih kar lepo število tudi do desetnadstropnih stolpnic, ki so posejane v mestnem središču in v njegovi neposredni bližini. Ker se gradnja v centru vrši po načelih strnjenega sistema, stolpnice ne motijo niti estetsko, niti kako drugače. Upamo si celo trditi, in takšnega mnenja so tudi arhitekti in stavbeniki, da prijetno vplivajo na vsakogar, ki pride k nam z južne ali zahodne strani mesta. Stolpnice se visoko dvigajo iznad ostalih zgradb in dajejo vtis modernega. Romantičnim ljubiteljem gradov kot najvišjih točk v mestu, ki dominirajo okolico, verjetno takšen razvoj ne bo pogodu. Ker pa romantike sodoben tempo razvoja potiska ob stran, ni nič čudnega, če tudi v gradbeništvu ne pridejo do veljave.

Poprej smo omenili «črne gradnje». Pojavljajo se pri stolpnicah. Gradbena komisija odobri njeno gradnjo, toda stavbenik ali lastnik se med zidanjem premisli in gradi še eno neodobreno nadstropje, tako imenovan «attico». Takšne gradnje so mogoče, ker ni regulacijskega načrta. Gradbeniki se zatekajo k njim, ker jim omogočajo zaslužek, pa čeprav jih občina kaznuje z globo v znesku enega milijona.

Visoke gradnje pa imajo tudi to prednost, da omogočajo strnjeno naseljenost, ki veliko manj bremeni proračun občinskih podjetij. Z enkratno napeljavo, ki se v glavnem zreducira na povezavo z glavno linijo, je preskrbljena dobava vode, plina in elektrike številnim družinam, ki bi v primeru samostojne gradnje veliko bolj bremenila občinska podjetja. Končno naj omenimo tudi ekonomski razlog, ki odločno govori v prid etažnim gradnjam.

Če je tudi v Gorico prodrla težnja po vertikalah, je to samo znak, da hodimo vštric s časom. Kot je polpretekla zgodovina vtisnila našemu mestu svoj pečat, naj mu ga vtisne tudi obdobje med petdesetimi in ... leti. Želeti bi bilo samo to, da bi visoke stavbe tudi po svoji arhitektonski obliki kar najbolj ustrezale načelom o lepoti in funkcionalnosti.

Vertikalnih gradenj je v Gorici vedno več: mesto prav zares noče zaostajati za sodobnim razvojem v gradbeništvu, ki teži vedno bolj v višino

Snežne razmere na goriških smučiščih

Po podatkih Goriške turistične zveze iz Nove Gorice, je bilo včeraj zjutraj stanje snega na posameznih goriških smučiščih naslednje:

Lokve 40 cm pršiča in —5; Lazne 70 cm pršiča in —5; Crni vrh nad Idrijo 100 cm pršiča in —13; Vojsko 210 cm pršiča in —15; Idrija 80 cm pršiča in —13; Log pod Mangrtom 64 cm sreža in —10; Bovec 18 cm sreža in —11; Kobarid 30 cm pršiča in —11; Livek 40 cm pršiča in —10; Kuk 100 cm pršiča in Matajur 160 cm pršiča.

Na Lokvah je vlečnica v pogonu in v Logu skakalnica uporabna.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi na

PREŠERNOVO PROSLAVO

ki bo jutri, 10. februarja ob 16. uri v prosvetni dvorani v Gorici, Verdijev korzo 13

Nastopajo:
Uvodna misel prof. Rado Rauber
člani Slovenskega gledališča Mira Sardočeva, Stane Raztresen, Stane Starešinič
sopranistka Ljubica Berce - Košuta
član Ljubljanske Opere basist Danilo Merlak
moški pevski zbor p.d. Prosek - Kontovel
orkester Glasbene Matice

Dirigent prof. Oskar Kjuder; zbor pripravil prof. Ignacij Ota; scena Jože Cesar; režija Adrijan Rustja

Vstop prost!

DELOVAL BO BIFE

Odložena dražba drv v Dolu

Z županstva v Doberdobu javljajo, da je dražba drv, ki bi morala biti jutri 10. t.m. v Dolu, odložena za nedoločen čas. Do odložitve je moralo priti, ker gozdna uprava si še ni ogledala dreves za poseko in zato tudi ni izdala dovoljenja za sečnjo. Ko bo to urejeno, bo županstvo določilo nov datum za dražbo, ki ga bo pravočasno najavilo.

Vespist zdrsnil na poledeneli cesti

Včeraj okrog 13.45 so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 40-letnega Leonarda Griona iz Kaprive, Ul. Roma št. 2. Pri pregledu so mu zdravniki ugotovili udarec na glavi ter ga zato pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v osmih dneh. Grion se je potolkel pri padcu z vespo na poledeneli cesti v Ločniku.

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA

Nenadoma se je brzostrelka sprožila in financar je bil na mestu mrtev

Tovariš z brzostrelko je bil včeraj oproščen zaradi pomanjkanja dokazov - Trije pobalini so kradli motocikle, se z njimi vozarili in jih nato odvrgli

Ob koncu leta 1958 in v prvih dveh mesecih leta 1959 je dobila policija v Tržiču številne prijave o kraji motociklov in skuterjev, ki so jih lastniki pustili parkirane na javnih prostorih v Tržiču, Ronkah in Zagraju. Naslednji dan ali pa še pozneje so našli ta vozila zapuščena na najbolj nepredvidenih krajih.

Čeprav je policija začela zasledovati sumljive tipe, zlasti mladeniče, ki so imeli posebno veselje do motornih vozil, pa dolgo ni mogla priti na sled krivcem. Šele 11. februarja 1959 je opazila v neki nedograjeni hiši v Ul. Aquileia v Tržiču nekega mladeniča, ki je barval z rumenim lakom motocikel Gilera z očitnim namenom, da bi mu zamenjal zunanji videz. Povabili so ga na komisariat in po prvem oklevanju je mladenič, za katerega se je izkazalo da je 23-letni Attilio Sclauzero iz Tržiča, Ul. Buonarroti 10, priznal, da je vozilo ukradel v Zagraju. Priznal je še druge tatvine, ki da jih je napravil skupaj s 23-letnim Edoardom Fonzarijem, iz Tržiča, Ul. Buonarroti 4 ter z 19-letnim A. P., prav tako iz Tržiča.

Včeraj so vsi trije sedeli na zatožni klopi pred okrožnim sodiščem v Gorici, kjer so se morali zagovarjati za krajo 11 motociklov in 4 skuterjev, ki so jih novembra 1958 in januarja in februarja 1959 odpeljali največ izpred kino dvoran v Tržiču in Ronkah, kjer so jih parkirali njihovi lastniki, medtem ko so šli v kino. Sclauzero in P. sta bila obtožena tudi, da sta se polastila vespe, ki je bila v popravilu v delavnici Boaretto, kjer sta bila oba zaposlena ter se z njo vozarila okrog.

Vsi trije so priznali dejanja, navedena v obtožnici. Zato je državni tožilec zahteval za Sclauzera zaporno kazen 26 mesecev in plačilo 14.000 lir globe, za Fonzarija 24 mesecev zapora in 12.000 lir globe, za P. pa oprostitev zaradi mladoletnosti. Odvetnika Pascoli in Blessi sta skušala prikazati vse te kraje kot pobalinščine in poudarila dejstvo, da si ukradenih vozil niso prisvojili, ampak so jih po rabi odvrgli.

Sodišče je nato Sclauzera in Fonzarija obsodilo na po 11 mesecev in 15 dni zapora, plačilo 11.000 lir globe in plačilo sodnih stroškov. Zaradi pomilostitve pa jima je tudi ta kazen odpuščena. P. pa je bil oproščen zaradi mladoletnosti.

* * *

Lansko leto 24. marca popoldne je prišlo v bližini Štandreža do nesreče s puško, pri kateri je mlad finančni stražnik ustrelil svojega tovariša, ki je bil na mestu mrtev.

Ta dogodek so ponovno obravnavali včeraj pred okrožnim sodiščem. Na zatožni klopi je sedel 22-letni finančni stražnik Vittorio Di Bacco iz Pratole v pokrajini Aquila, ki služi v financarski stotniji, katera ima svoj sedež v Cervignanu. Omenjenega dne popoldne sta šla na izvidniško službo on in njegov tovariš Giovanni Doglio iz Turina. Ker je bilo mraz, sta se sklonila v neki jarek na polju v bližini letališča in pokopališča. Tam sta se igrala in šalila ter pri tem rabila tudi orožje. Di Bacco je imel v rokah brzostrelko, ki je bila naperjena proti tovarišu. Ta je v šali odrinil cev brzostrelke, ki pa jo je Di Bacco nehote sprožil, misleč da ni polna, ker je malo prej vzel iz nje naboje. Dejansko pa je bil v cevi še en naboj, ki je zadel Doglia v srce, da je ostal na mestu mrtev.

Tako približno je izpovedal o dogodku Di Bacco, ker drugih prič ni bilo. Tudi poznejša preiskava ni mogla ugotoviti kaj drugega. Pri razpravi včeraj so zaslišali nekaj prič, med katerimi sta bila tudi oče in mati ubitega vojaka, ki sta potrdila, da je šlo za nesrečo. Branilec odv. Sartoretti iz Vidma je poudaril predvsem, da obtoženec ni mogel vedeti, da je še en naboj v cevi brzostrelke in nikdo ne zna povedati, kako je do tega prišlo. Zato je predlagal, naj sodišče obtoženca oprosti zaradi pomanjkanja dokazov.

Sodišče je to upoštevalo in Di Bacca v resnici oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov.

Drž. tož. dr. Placentino; preds. sod. dr. Cenisi; zap. Daidone.

V soboto seja pokrajinskega sveta

Predsednik pokrajinske uprave je poslal svetovalcem vabilo za sejo pokrajinskega sveta, ki bo v soboto 16. t. m. ob 15. uri.

Poleg drugega je na dnevnem redu tudi proslava ustanovitve avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina. Če bo prišel na vrsto, pa bodo svetovalci razpravljali tudi o pokrajinskem proračunu za leto 1963.

Nakazilo goriški občini za vodo iz Jugoslavije

Komisija za notranja vprašanja poslanske zbornice je na zakonodajnem zasedanju odobrila 33 milijonov 750 tisoč lir v korist goriške občine za dobavo vode. Ta občina namreč dobavlja vodo iz Jugoslavije in so omenjena sredstva potrebna za kritje razlike v ceni.

Z nafto se je opekel po obrazu in rokah

Včeraj okrog 14. ure so v civilni bolnišnici v Gorici pridržali na zdravljenju zaradi opeklin prve, druge in tretje stopnje po obrazu in rokah 15-letnega Franca Oresicha iz Romansa, Ul. S. Giorgio 82. Fant je izjavil dežurnemu zdravniku, da je zadobil omenjene poškodbe pri delu v mehanični delavnici Peresin v Villessah, kjer je zaposlen kot vajenec. Opekel ga je plamen, ki je nastal v trenutku, ko je nafto zlil v peč.

ALI SMO DOSEGLI VRHUNEC?

Rdeči radič so te dni prodajali po 1000 lir

Vendar so cene na debelo že začele nekoliko popuščati - Jugoslovanski kmetje so bili v največji krizi edini dobavitelji zelenjave

V teh izredno mrzlih dneh in tednih, zlasti pa še potem, ko je zemljo tudi okrog Gorice pokrila precej debela plast snega, se je še bolj občutila kriza zaradi pomanjkanja sveže zelenjave na trgu. Na goriškem pokritem trgu je bilo tudi včeraj, pa čeprav se je vreme znatno izboljšalo, cela vrsta stolic «zaprta» to se pravi pokrita s platnom in brez blaga, ki ga še vedno primanjkuje. To pomanjkanje pa se pozna tudi na cenah, ki so za nekatere vrste zelenjave že kar astronomske. Tako so prodajali rdeči goriški radič po 1000 lir za kg, ali precej dražje kot meso. Enkrat toliko bi se izplačalo jesti meso brez zelenjave

Pa tudi cene drugemu blagu na trgu so visoke, čeprav nam je občinski komisar na trgu Nardini zagotovil, da so končno začele malo popuščati, kar se je včeraj opazilo pri cenah na debelo in upamo, da se bo poznalo v kratkem tudi pri cenah na drobno.

Včeraj so bile prodajne cene na drobno na trgu naslednje: Zelje sveže po 200 lir za kg; zelje kislo po 180 lir; korenje po 140 do 180; cvetača po 200—240; ohrovt po 140—160; zelena 300—400; peteršilj po 1400; rdeči radič po 900—1000; kisla repa po 170—180 itd.

Komisar Nardini nam je povedal, da so v dnevih največje krize rešili položaj dvolastniki z druge strani obmejnega pasu, ki so prinesli na trg zelenjavo, ko je ni bilo mogoče dobiti od nikoder drugod; vsak je sicer prinesel le majhno količino, kolikor je pač mogel, toda ker je bilo takih dobaviteljev precej, se je le poznalo in položaj je bil za silo rešen.

Sproti ko bo sneg skopnel se bo tudi položaj na tem področju izboljšal in kot rečeno so že včeraj ugotovili popuščanje cen na debelo. V prihodnjih dneh bi se moralo to stanje še bolj izboljšati, saj gremo proti toplejšim dnevom in proti spomladi, ki bo končno rešila tudi ta problem, kot se dogaja vsako leto.

Boksarsko tekmovanje za deželno prvenstvo

Državna boksarska zveza je poverila Goriški boksarski zvezi IGNIS organizacijo letošnjega boksarskega tekmovanja za deželno prvenstvo. Tekmovanje se bo vršilo v veliki dvorani UGG v Gorici, dne 16. in 17. februarja. Za to tekmovanje so se že vpisala številna boksarska društva iz vse dežele in cela vrsta boksarjev.

Vespist povozil žensko

Sinoči okrog 18. ure se je peljal 24-letni Giuseppe Lestani iz Gorice Ul. Avellino 7 na vespi iz mesta proti Ločniku. V bližini mostu čez Sočo pa se je nenadoma pojavila pred njim 46-letna Adele Candus iz Gorice Madonnina del Fante 17. Vespist se ženi ni mogel izogniti in jo je podrl. Takoj so jo odpeljali v civilno bolnišnico kjer so ji ugotovili udarec na glavi in v trebuhu ter jo pridržali na opazovanju. Na kraj nezgode je prišla cestna policija in napravila zapisnik.

Priletna ženska je padla v jamo

Ob 14.30 so pridržali na zdravljenju s prognozo okrevanja v 25 dneh 76-letno Ireno Sartori iz Gorice, Ul. Lung'Isonzo 109. Dežurni zdravnik ji je ugotovil izpah desne rame. Padla je v jamo pred svojim bivališčem.

Kino

VERDI. 17.00: «Venere imperiale», Gina Lollobrigida in G. Ferzetti. Italijanski barvni film. Zadnja predstava ob 22.
CORSO. 17.00: «La strada a spirale», R. Hudson in G. Rowlands. Ameriški barvni film. Zadnja predstava ob 22.
VITTORIA. 17.15: «Totò di notte n. 1», Totò in Macario. Italijanski barvni film v cinemascopu. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan. Zadnja predstava ob 21.30.
CENTRALE. 17.15: «Il tiranno di Siracusa», G. Williams in I. Occhini. Italijanski barvni film v cinemascopu. Zadnja predstava ob 21.30.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna SORANZO, Korzo Verdi št. 57, tel. 28-79.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 8,6 stopinje nad ničlo ob 14. uri, najnižjo 9,8 stopinje pod ničlo ob 7.50. Povprečne dnevne vlage je bilo 65 odstotkov.

šport šport šport šport šport

OD MILANA DO MANTOVE

Danes pogreb nepozabnega Learca Guerre

MILAN, 8. — *Learco Guerra, nepozabni kolesarski as, bo danes zadnjič deležen časti, ki jo je poznal tudi v življenju. Nekoč so ga ljubitelji kolesarskega športa spodbujali, danes pa se bodo v tišini in s sklonjeno glavo zadnjič poklonili njegovemu spominu.*

Umrl je as, ki je pri ljudstvu in s profesionizmom še nepokvarjenih kolesarjih vzbujal prav zaradi zdržljivosti in borbenosti čast in strah. Zato so ga tudi imenovali «človeška lokomotiva». Ta stroj pa je sedaj, ko je svoje izkušnje posredoval drugim, podlegel zavratni Parkinsonovi bolezni, ki ga je spravila v prerani grob. Včeraj so Guerro položili na pare, danes pa ga bodo odpeljali v Mantovo, kjer bo našel v zemlji, kjer je zadnje čase delal in živel, počitek, ki si ga na zemlji ni privoščil.

V NORDIJSKIH PANOGAH ZA POKAL KURIKKALA

V teku na 15 km F. Nones presenetljivo prvi na cilju

Marcello De Dorigo šele tretji za Nemcem Demelom

ASIAGO, 8. — Najboljši smučarji v nordijskih disciplinah iz 9 držav so se danes pomerili v prvi točki sporeda tekmovanja za pokal Kurikkala. Žal so manjkali predstavniki severnih držav, a kljub temu prireditev ni izgubila na veljavi. Prvi dan tekmovanja s tekmo na 15 km se je zaključil z zmago italijanskih barv. Vsi so pričakovali zmago Marcella De Doriga, toda tokrat je namesto njega prvi presmučal do cilja njegov rojak Franco Nones.

Nones je šel v borbo ne za zmago pač pa za častna mesta. Toda na progi je uporabil vse svoje tehnično znanje in silo ter je kljub napadom, zmagovito prišel prvi do cilja. Za njim se je uvrstil Nemec Demel, ki je v prvem delu proge zabeležil najboljši čas dneva. De Dorigo pa je pri 7. km padel, kar mu je pokvarilo vse načrte in kljub naporom, ni mogel dohiteti niti Nemca.

Ostali tekmovalci so zaman poskušali ogrožati vodilno trojico. To so poskusili Francozi in Italijani. Posebno Stella in Transalpinca Pires in Arbez so se hoteli priključiti prvim trem, vendar jim naporna, zelo valovita proga z nordijsko fiziognomijo spustov in strmin, ni dovolila, da bi se preveč nevarno približali Nonesu, Demelu in De Dorigu.

Jutri bodo nastopili juniorji v teku na 10 km. Na isti progi bodo tekmovale tudi ženske, ki jih je 10 iz 5 držav. Juniorjev pa se je prijavilo 17 in bodo predstavljali 6 držav.

NA CILJU

1. NONES FRANCO (It.) 49'12"4
2. Demel Walter (Nem.) 49'16"
3. De Dorigo Marcello (It.) 49'16"5
4. Stella Gianfranco (It.) 49'27"3
5. Pires Roger (Fr.) 49'33"9
6. Arbez Victor (Fr.) 49'40"1
7. Stuffer Livio (It.) 50'03"5
8. Steiner Giuseppe (It.) 50'09"8
9. Manfroi Franco (It.) 50'21"3
10. Secretant Renè (Fr.) 50'54"
11. Vieri Franco (It.) 51'54"5
12. Bernardi Bruno (It.) 52"11"6
13. Hug Siegfried (Nem.) 52'22"2
14. Kali Franz (Sv.) 52'29"3
15. Guala Giovanni (It.) 52'30"2

EVROPSKO PRVENSTVO V UMETNEM DRSANJU

BUDIMPEŠTA, 8. — Ob koncu tekmovanja v obveznih vajah na evropskem prvenstvu v umetnem drsanju je v vodstvu začasne lestvice Nizozemka Dijkstra pred Avstrijko Heitzerjevo, medtem ko je Italijanka Sandra Brugnera na 14. mestu. Lestvica je naslednja:

1. SIOUKJE DIJKSTRA (Hol.) 1280,6 točke
2. Regina Heitzer (Av.) 1208,4
3. Nicole Hasfler (Fr.) 1163,6
4. Jana Mrazkova - Docekalova (ČSSR) 1156,5 itd.

V plesu na ledu je evropski naslov pripadel angleškemu paru L. Shearman-M. Philips, na drugo mesto pa sta se uvrstila Eva in Pavel Roman (ČSSR).

Smučarska prvenstva po svetu

Biebl in Bartels nemška prvaka v veleslalomu

OBERAMMERGAU, 8. — **Heidi Biebl** in **Wolfgang Bartels** sta si osvojila naslov nemških prvakov v veleslalomu.

BAREGES, 8. — **Leo Lacroix** je postal francoski prvak v slalomu. Za njim sta se uvrstila Killy in Arpin.

WILDHAUSE, 8. — **Joos Minsch** je danes zmagal v veleslalomu, ki je bil v okviru švicarskega državnega prvenstva v alpskih panogah.

ALIGA — Jutri 21. kolo nogometnega prvenstva

Tekma s Palermom odskočna deska Interja za prevzem vodstva

Za gostujoči Juve Bologna verjetno pretrd oreh

V prejšnjem kolu je Inter dohitel Juventus, ki je bil v vodstvu lestvice, v jutrišnjem, 21. zavrtljaju, pa se lahko zgodi, da ga pusti vsaj za točko za seboj. Herrerovo moštvo bo namreč igralo na domačih tleh s Palermom, kar pomeni, da mu zmaga ne bi smela in mu tudi gotovo ne bo ušla. Se posebno, ker bo Inter igral v popolni postavi in da bo, kljub zlomljenemu prstu, nastopil tudi Di Giacomo. Za Juventus pa bo šlo težje: gostoval bo v Bologni, kjer ne sme upati na radodarnost in popustljivost domačinov. Tudi oni so potrebni točk, ker se borijo za častno mesto. Trener domačega moštva bo končno imel na razpolago vse najboljše igralce in je zato dobro proučil načrt, s katerim je prepričan, da bo ustavil najbolj nevarne tekmece. Sedaj, ko je obramba našla stabilnost, pa napad zaradi neučinkovitosti povzroča precejšnje skrbi. S Pascuttijem v dobri formi in s ponovnim nastopom Bulgarellija pa upajo, da bo napad pridobil na prodornosti in prikazal igro, katero so v začetku prvenstva vsi občudovali in hvalili.

Kot Bologna — Juventus tako bo tudi spopad med Fiorentino in Milanom v središču pozornosti nedeljskega kola A lige. Več kot za prestiž bo šlo za točke, ker obstaja za florentinske igralce možnost, da prehitijo milanske tekmece, ki so trenutno s točko več na višji stopnici lestvice. Nagrada je torej precejšnja, zaradi česar bosta obe enajstorici stopili s trenutno najboljšimi položljivimi silami.

Sploh je enaindvajseto kolo prvenstva za naslov Italijanskega prvaka polno zanimivih spopadov, ki bodo prav gotovo vzbudili nimanje navijačev. Catania je prešnjo nedeljo doživela raz v Milanu, čaka nevarno stovanje v Rimu. Da ne bi presenečenj, so predstavniki sklenili ojačiti obrambo, med ko bo Prenna ponovno nas v napadu, ki zna biti tudi n ren. Trener Rome nima nob resnih skrbi za sestavo pos Edino Cudicini, ki se je med ningom poškodoval, bo ostal ven igrišča. Ostali del pod pa bo popoln in trener upa bo učinkovit, saj bosta nast tudi Orlando in Manfredini.

Ostale tekme se zdaj na domače okolje, končajo z go gostiteljev. Kljub temu mo tudi pričakovati cele neodločenih izidov in v nek primerih tudi uspeh gostov. ta možnost obstaja kvečjemu Atalanto, ki bo igrala na bene tleh, medtem ko Sampdoria od spopada s Spalom, ki bo pil brez svojih puščic Masseja Souzo in Buia, delitev točk. N izključeno, predvsem zaradi ki je zajela moštvo iz Fer da pridejo gostje do celoto izkupička.

Če bo mogoče igrati v Tu kjer sneg neusmiljeno nale bodo imeli domačini prilož da obogatijo na račun Modene obe točki. To še posebno, imajo Turinčani na razpolago najboljše sile, medtem ko Inter Modene v resnih škripcih.

V Vicenzi nestrpno pričak srečanje z Mantovo ne toliko radi gostov, ki v letošnjem venstvu nimajo sreče, kolikor ugotovitev, če je domača ek rica prebrodila krizo, v kate kazalo, da je zašla. Že pre nedeljo ni bilo o tej ne dvo sluha, zaradi česar so nav prepričani, da jih tudi jutri d či igralci ne bodo razočarali.

NOGOMET

RIM, 8. — Javljajo, da sta so lijanska in sovjetska nogom zveza sporazumeli za dve m rodni tekmi: prva bo v Italij novembra letos, povratna pa v vjetski zvezi junija 1964.

Tako jutri moštva na igriščih

- **INTER**
  Buffon; Burgnich, Facchetti; Zaglio, Guarneri, Picchi; Jair, Mazzola, Di Giacomo, Suarez, Corso.
  PALERMO
  Bendoni; Giorgi, Calvani; Spagni, Malavasi, Sereni; De Robertis, Borjesson, Volpi, Maggioni, Skoglund.
- **GENOA**
  Gallesi; Fongaro, Bruno; Occhetta, Colombo, Baveni; Bolzoni, Giacomini, Firmani, Pantaleoni, Bean.
  NAPOLI
  Pontel; Molino, Gatti; Girardo, Rivellino, Ronzon; Corelli, Fraschini, Tomeazzi, Canè (Montefusco), Mariani.
- **ROMA**
  Matteucci (Cudicini); Fontana, Carpanesi; Pestrin, Losi, Guarnacci; Orlando, Jonsson, Manfredini, Angelillo, Menichelli.
  CATANIA
  Vavassori; De Dominicis, Rambaldelli; Szymaniak, Bicchierai, Benaglia; Caceffo, Milan, Petroni, Prenna, Vigni.
- **BOLOGNA**
  Cimpiel; Capra, Pavinato; Tumburus, Janich, Fogli; Renna, Bulgarelli, Nielsen, Haller, Pascutti.
  JUVENTUS
  Mattrel; Castano I., Salvatore; Noletti, Sacco, Sarti; Carrera, Del Sol, Miranda, Sivori, Stacchini.
- **TORINO**
  Vieri; Scesa, Poletti; Bearzot, Buzzacchera, Ferretti; Danova, Ferrini, Hitchens, Locatelli, Crippa.
- **MODENA**
  Balzarini; Barucco, Garzena; Balleri, Aguzzoli, Ottani; Conti (Pagliari), Merighi (Giorgis), Pagliari (Battini) Bruels, Goldoni.
- **SPAL**
  Patrigiani; Olivieri, Bozzao; Muccini, Cervato, Riva; Dell'Omodarme, Gori, Ciannameo, Micheli, Novelli.
  SAMPDORIA
  Sattolo; Vincenzi, Tomasin; Bergamaschi, Bernasconi, Tamborini; Toschi, Vicini (Prato), Brighenti, Da Silva, Cucchiaroni.
- **LANEROSSI**
  Luison; Zoppelletto, Savoini; De Marchi, Panzanato, Stenti; Vastola, Menti, Vinicio, Puia, Campana.
  MANTOVA
  Negri; Morganti, Corradi (Cancian), Pini, Castellazzi; Allemann, Giagnoni, Sormani, Mazzero, Recagni (Simoni).
- **VENEZIA**
  Bubacco (Magnanini); Neri (De Bellis), Ardizzon; Grossi, Carantini, Frascoli; Azzali, Tesconi, Mencacci, Raffin, Bartù.
  ATALANTA
  Pizzaballa; Pesenti, Roncoli (Veneri); Nielsen, Cardoni, Colombo; Domenghini, Da Costa, Calvanese, Mereghetti, Nova.
- **FIORENTINA**
  Sarti; Robotti, Castelletti, Malatrasi, Gonfiantini, Marchesi; Hamrin (Pentrelli), Dell'Angelo (Magi), Petris (Pentrelli), Seminario, Canella.
  MILAN
  Ghezzi; Radice, Trebbi (Pelagalli); Benitez, Maldini, Trapattoni; Mora (Fortunato), Sani, Altafini, Rivera, Fortunato (Barison).

Totocalcio

Bologna-Juventus	X 1 2
Fiorentina-Milan	1 X 2
Genoa-Napoli	1
Inter-Palermo	1
LR Vicenza-Mantova	1
Roma-Catania	1
Spal-Sampdoria	X 1
Torino-Modena	1
Venezia-Atalanta	1 X
Foggia-Padova	1 X
Simmenthal-Lazio	1 X
Forlì-Reggiana	1
Marsala-Salernitana	1

Vsakdanji prizor med tekmami: akrobatski skok Jaira čez vr

ITALIJANSKO SMUČARSKO PRVENSTVO V ALPSKIH PANOGAH

Tudi v veleslalomu Rivi naslov prvakinje

Med moškimi zmaga Filla pred Mahlknechtom in favoritom Pedroncellijem

COURMAYEUR, 8. — Pia Riva letos nima resnih tekmic. V dveh dneh si je osvojila že dva naslova italijanske prvakinje v smuku in danes v veleslalomu. Če ji bo uspelo tudi v slalomu, bo verjetno pobrala tudi tretjo značko najboljše in tako dosegla pravo zmagoslavje. V moški konkurenci pa je v veleslalomu zmagal član kluba «Fiamme Oro» iz Moene Martino Fill.

Niti drugi dan italijanskega smučarskega prvenstva v alpskih panogah ni potekel ob ugodnih vremenskih razmerah. Včeraj je bila vidljivost slaba, danes pa je na področju Checrouita, kjer poteka tekmovanje močno snežilo, Kljub temu pa se mora reči, da sneg ni oviral poteka tekmovanja niti ni vplival na končni vrstni red.

PIA RIVA

Prvi so startali moški. Proga je bila dolga 2 km in 400 m s 500 m višinske razlike in 57 obveznimi prehodi. Proga je bila precej valovita, a to ni motilo smučarje kluba «Fiamme Oro» iz Moene, da so pobrali levji delež: ti atleti so zasedli od šestih prvih kar pet mest.

Po uspešnem nastopu na tekmovanju «3—Tre» je bil glavni favorit za današnjo zmago Italo Pedroncelli. Predvidevanja pa se niso uresničila, ker je moral Pedroncelli, šele tretji, prepustiti prvi dve mesti klubskima tovarišema Fillu in Mahlknechtu. Fill je zabeležil 4 desetinke sekunde boljši čas kot Mahlknecht in 9 kot Pedroncelli: to dokazuje, da je bila borba za naslov v tej panogi zelo ostra, razburljiva in do zaključka negotova. Tudi danes je Senoner razočaral, vendar tokrat pade krivda na nerazpoloženje zaradi vročine, ki je napadla zmagovalca kombinacije «3—Tre».

Med ženskami, če izvzamemo Pio Rivo, ki je prišla brez težkoč do naslova, sta se za drugo in tretje mesto borili bivša olimpijska prvakinja v veleslalomu Švicarka Yvonne Ruegg, ki je po poroki s Siorpaesem postala italijanska državljanka, in že prileta Giuliana Chenal Minuzzo. Slednja je morala za malenkostno razliko prepustiti drugo mesto Siorpaesovi, medtem ko je Lidia Barbieri osvojila s častnim petim mestom naslov juniorske prvakinje.

Jutri je na vrsti slalom za moške, medtem ko se bo prvenstvo zaključilo v nedeljo z nastopom žensk v slalomu.

MOSKI

1. MARTINO FILL (Fiamme oro) 2'03"
2. Ivo Mahlknecht (Fiamme oro) 2'03"4
3. Italo Pedroncelli (Fiamme oro) 2'03"9
4. Felice De Nicolò (SC Foppolo) 2'04"3
5. Gerardo Mussner (Fiamme oro) 2'04"6
6. Carlo Senoner (Fiamme oro) 2'05"5
7. Bruno Piazzalunga (SC Sestriere) 2'06"1
8. Helmut Gartner (Pirovano) 2'06"6
9. Adolfo Gruenfelder (Sci Bressanon) 2'09"
10. Gildo Siorpaes (C. Cortina)

ŽENSKE

1. PIA RIVA (SC Pirovano) 2'05"3
2. Yvonne Ruegg - Siorpaes (SC Cortina) 2'07"9
3. Giuliana Chenal Minuzzo (SC Cervino) 2'08"8
4. Inge Senoner (SC Gardena) 2'10"1
5. Lidia Barbieri Sacconaghi (SAI Milano) 2'10"9
6. Patrizia Medail (Sci Bo-Corno alle Scale) 2'11"
7. Giustina Demetz (SC Gardena) 2'11"4
8. Glorianda Cipolla (SC Courmayeur) 2'18"5
9. Paola Maggi (SAI Milano) 2'20"5
10. Pia Comi (SC Lecco) 2'21"6

Za smučarje in odbojkarje: dve prireditvi Bora

Danes na Pesku tekmovanje v veleslalomu

Sneg, ki je pobelil mesto in še bolj okolico, je nudil športnemu združenju Bor izredno priložnost, da organizira tudi tekmovanje v veleslalomu za moške. Prireditelji so našli primerno pobočje, ki je kakih 100 m pred Peskom. Le malo pod cesto je odličen teren, kjer so prireditelji začrtali 270 m dolgo progo z 10 vrati. Tu se bodo danes ob 15.30 spopadli naši smučarji, ki bodo gotovo hoteli izrabiti edinstveno priložnost. Vpise bodo prireditelji sprejemali tik pred začetkom tekmovanja in lahko tudi javimo, da bodo trije najboljši deležni nagrad.

Kdor nima lastnega prevoznega sredstva, bo lahko odšel do tekmovalnega prostora z avtobusom. Udeležence opozarjamo, da sta najbolj primerna avtobusa, ki vozita iz Trsta do Peska oziroma do Bazovice. Prvi odpotuje iz Trsta ob 13.10 in je morda najbolj primeren, ker lahko tekmovalec izrabi čas do starta za trening, drugi pa točno ob 14. uri.

Jutri II. moški spomladanski turnir

Verjetno ne bo ljubitelja odbojke, ki ne bo izrabil priložnosti in si ogledal tekme jutrišnjega II. moškega spomladanskega odbojkarskega turnirja, ki ga organizira športno združenje Bor. Naravno, da vabimo v dvorano stadiona «Prvi maj», kjer bo turnir, vse navijače Borove šestorke, ki bo z vzpodbujanjem prav gotovo boljše zaigrala še posebno, ker ima vse možnosti, da si drugič zagotovi glavno lovoriko. Sicer bo v letošnji izvedbi šlo težje, ker so tudi tržaški gasilci, ki imajo več odlično vigranih ekip, med favoriti za zmago. Medtem ko poznamo goriško Olimpijo, ki verjetno ne bo mogla poseči v borbo za prvo mesto, pa lahko od AGI iz Gorice pričakujemo tudi presenečenje. Sicer bo to povedal turnir, ki je brez dvoma vreden vsake pozornosti. V sklopu turnirja bosta tudi dve neodigrani tekmi zadnjega kola juniorskega deželnega prvenstva in sicer ob 9. uri Bor - Olimpija ob 10.30 pa Gasilci - Olimpija. Turnir pa bo potekal po naslednjem razporedu:

Ob 8.30: Gasilci *(Trst)* — Bor *(Trst).*

9.30: AGI *(Gorica)* — Olimpija *(Gorica).*

10.: Gasilci *(Trst)* — Olimpija *(Gorica).*

11.: Bor *(Trst)* — Olimpija *(Gorica).*

11.30.: Olimpija *(Gorica)* — Gasilci *(Trst).*

12.: AGI *(Gorica* — Bor *(Trst).*

TOTIP

1. —	prvi	1	
	drugi	2	
2. —	prvi	1	2
	drugi	2	1
3. —	prvi	1	2 X
	drugi	X	X 1
4. —	prvi	1	2
	drugi	2	1
5. —	prvi	1	
	drugi	2	
6. —	prvi	1	X
	drugi	X	2

PROF. TONE PENKO

Srečanje z medvedom

18.

«Seveda, na to se izpije eks,» sta rekla obadva moja sobesednika in oba hitela naročati tri čaše močne pijače.

«Kaj lani ali predlanskim poleti je bilo, je moral neki kmet tam iz gozda na občino. Šel je že zgodaj zjutraj, dela je dosti, da čimprej opravi in bo čimprej doma. Koračil je po razritem kolovozu. Prišel je v gozdu na ovinek. Tu sta se srečala. Dvignil je roki, odprl oči in usta in sunkoma zavpil: «O, o, o, o — oj!» Njegov nasprotnik je bil hipoma na dveh nogah in se je odzval še trikrat močneje. Saj veste s kom se je srečal?» «Da,» sva rekla oba s Tonitom in srknila debel požirek, zdi se mi, da je bil tako debel, da se je v kozarcu pokazalo dno. «Kmet je urno stekel in je šele čez čas pogledal nazaj, pa tudi medved je neki zelo naglo bežal, kakor je vedel oni kmet povedati.»

«Sedaj bom pa še jaz eno pristavil,» je dejal krčmar in prinesel štiri kozarce močnega, enega seveda zase, «o medvedih seveda, ko vidim, da ves čas samo medveda obirate. Moj svak je tak hrust, da nas vse štiri pod pazduho nese, saj vidva ga poznata in vesta da je res. Tudi se ne boji zlepa česa, še najbolj ga je menda strah sitne žene, ki je sestra moje žene, previdno se je ozrl, pa je nadaljeval. «Neke hoje sva šla odbirat, da jih posekava. Ogledujeva in meriva z očmi hojo, pa čujeva brundanje. Ozreva se, ozre se ona. Bila je medvedka. Skoči čez podrto bukev in se ustavi prav blizu naju. Ni dolgo čakala, že je bila na zadnjih dveh. Hipček stojimo tako na miru, pa je zazijala in zagodla čudno mešanico renčanja in puhanja. Mahala je s prednjima nogama, kot bi želela mene ali pa svaka objeti. Svak šaljivec kot je, hrust kot je, in korajžen, da mu ga ni para, ji reče: «O dober dan zlata moja Pepca.» Nič ni odgovorila, kot na mah je bila spet na štirih, se obrnila in se je lomilo in se kadilo skozi veje in grmovje.»

Na to junaštvo smo zopet izpraznili kozarce kot voda čista, po slivah dišeče, močne pijače. Glava mi je postajala trudna. Ne vem ali sem mižal ali sem gledal, okoli mene so bili sami medvedje. medvedke in medvedki. Res ne vem ali se mi je zdelo, da gledam, da vidim, ali sem poslušal, da je nekdo pripovedoval. «Nabirava maline v žlebu. Zaverovana v maline, da sva drug na drugega pozabila. Nabral že pol kebla in prinesel na rob velike doline. V dolini se je malinovje majalo. — Lej — sem si mislil, — ona je doli, pa sem jo poklical: «Ti slišiš, jaz sem jih nabral že pol keblja, kaj pa ti?» Pa se ti razgrne malinovje in iz gošče se je pokazala velika kosmata medvedova glava. Zakričal sem ženi: «Mica, medved!» Medved pa ni čakal, da bi ga tudi ona videla, skočil je po žlebu in izginil v goščavi. «Janez, kaj pa je bilo?» je pritekla žena. Ko sem ji povedal, da je bil medved, sva jo takoj pobrala domov. Za nič na svetu ne bi več nabirala naprej, če medveda prestrašiš, pride prav gotovo nazaj pogledat, kdo ga je motil. Pa si nisva kar nič želela.

Morda so se še menili o medvedih, toda mene je zmanjkalo do drugega dne, ko sem moral dati slovo gozdu, gozdnim prebivalcem in seveda tudi prijateljem medvedom.

KONEC

M. ZOŠČENKO:

SAMOTAR

«Tale človek se mi pa smili,» je rekel knjigovodja Kazanlikov svoji ženi. «Tako zelo je osamljen, nihče se ne zmeni zanj, pa je vendar na moč spodoben človek, bančni uradnik kakor jaz. Upam, da ne boš huda, da sem ga povabil za svoj rojstni dan.»

«Nikakor ne,» mu je odgovorila žena. «Nasprotno, zelo me veseli.»

Novi znanec je bil visoke postave, tog in raven kot strelovod. Prišel je v smokingu. Govoril je tiho in vljudno, toda zelo vsiljivo, tako da mu človek ni smel segati v besedo, dokler ni nehal govoriti. Potem ko je popil dve skodelici čaja z rumom, se je dobrodušno ozrl na gospodarja in vprašal: «Otrok menda nimata?»

«Še ne,» se je nasmehnil Kozanlikov pomembno, «upava pa, da bova kmalu dobila krepkega fantka.»

Samotar si je zamišljeno pogladil kodraste lase. «Fantka, hm... Veste, otroci se zelo pogosto rode mrtvi. Sicer je pa na svetu že precej žen, ki sploh ne morejo roditi. Tako pravi statistika o umrljivosti otrok.»

«Ah, kaj bi s tisto statistiko!» ga je prekinila žena uradnika Fitileva. «Tudi jaz sem imela tri otroke, pa so vsi zdravi in krepki.»

Samotar se je prijazno nasmehnil. «Že, že, milostljiva, za zdaj. Ali pa ste slišali, da je izbruhnila epidemija davice? Začne se z rahlim kašljanjem.»

Uradnikova žena se je zdrznila in vzkliknila prestrašeno: «Kaj pravite! Moj Sergej je res včeraj dvakrat zakašljal.»

«No, vidite,» je prikimal gost. «Saj ni nikjer rečeno, da mora biti davica, saj je lahko tudi škrlatinka. Toda škrlatinka ni da bi morala biti zmeraj smrtno nevarna. V mnogih primerih preide na dihalne organe in se konča z gluhoto, ali pa načne pljuča, kar je seveda neprijetnejše.»

«Kam pa bežite?» je vprašala gospodinja presenečeno, ko je žena uradnika Fitileva nenadoma planila pokonci.

«Oprostite, draga, strašno se mi mudi. Morda je moj Serjoža res nevarno bolan.»

Pozabila se je celo posloviti. Odhitela je, kot da ji gori pod nogami.

Samotar je srebal svoj čaj in se kdaj pa kdaj ozrl na gostiteljevega nečaka, študenta Aničkina.

«Kaj pa študirate, če smem vprašati?» je vprašal naposled.

«Pravo.»

«Tako, tako... Tudi jaz sem svoj čas študiral in simpatiziram z akademsko mladino. Le da je pravo nekam majava zadeva. Najprej človek štiri leta študira, ko pa konča študije, sam ne ve, kaj je pravzaprav. Lahko se odloči za poklic odvetniškega pripravnika ali pa postane nižji uradnik. Vi boste seveda dovolj pametni, da se ne boste poročili, vendar pa...»

Študent se je v zadregi nasmehnil: «Nasprotno, oženiti se nameravam. Dovolite, da vam predstavim svojo nevesto.»

«Tako... Oženiti se hočete,» je dejal samotar zateglo. «No, draga gospodična, od vsega srca vam želim obilo sreče. Priznati pa moram, da še svoj živ dan nisem videl res srečnega zakona. Najbolj žalostno pa je,» se je obrnil na študenta, zročega mračno predse: «Čim ljubeznivejša je žena, tem bolj zahrbtna je v resnici.»

«Moja žena je drugačna,» zamrmral davčni uradnik lapin.

«To vam rad verjamem,» odgovoril samotar in se rahlo priklonil. «Saj govorim sploh na splošno. Pred leti sem stanoval pri nekem advokatu. Ta mu je dan za dnem pripovarjala, naj vendar stopi vsaj enkrat v klub in se nekoliko razvedri, češ da bo sicer obolel v napornem delu. Pri tem ga je poljubljala in ogovarjala z 'moj sončni žarek'. Komaj je mož zaprl vrata za seboj, je prilezel iz omare njen ljubček.»

Davčni uradnik Tulapin je sedel bled in ves potrt. Dihal je globoko in težko. Spomnil se je, da ga je žena prav vsak dan ogovarjala z 'moj sončni žarek'. Najrajši bi bil takoj odhitel domov, pa ga je bilo sram pred drugimi gosti.

Gospodinja je prišla rahlo jena in objokanih oči iz kuhinje ter povabila goste k mizi. Napetost se je nekoliko poslegla.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir — Vnaprej: za leto 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst